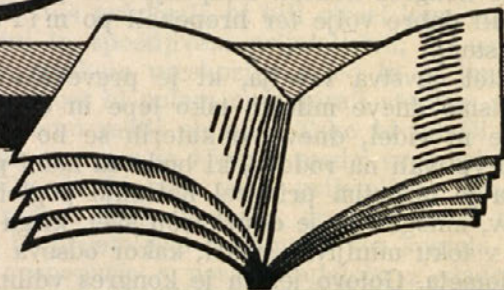

CVETJE

Letnik LII.
Ljubljana

1935 - VIII-IX.
Avg.-sept.

P. Krizostom:

Postava ljubezni

*Preden je šel Gospod Jezus v slavo —
zapustil je svetu največjo postavo.*

Učil je tako:

*Če v bedi se brat tvoj vate ozre —
daj mu ljubezen.
Z ljubeznijo dal si mu vse.*

*Če brat je tvoj skrušen in strt —
z obema rokama ga dvigni.
Ljubezen močnejša je kakor smrt.*

*Pazi, da ne boš o ljubezni govoril.
Vse je puhlo in prazno,
dokler nisi kaj dobrega storil.*

*Dobro pa delaj le tako,
da ljudje te ne bodo hvalili.
Dovolj, če ve zate Gospod samo.*

*Ne išči bogatinov, učenjakov!
Če pa greš med siromake in preproste,
ne skopari in ne šteje korakov.*

*Tvoji prvi ljubljenci naj so bolniki.
Če z njimi si kramljaj sočutno —
z rajskimi govoril si svetniki.*

*Če tu ljubezen boš sejal —
v nebesih boš ljubezen žel,
ko pred Ljubeznijo boš večno stal.*

Po evharističnem kongresu

V zaupanju v Boga se je začelo delo evharističnega kongresa, v tem zaupanju se je kongres končal. Zaupanje v Boga, ki je napolnjevalo srca vseh, ki so bili dobre volje ter hrepeneli po miru in vsem dobrem, ni bilo zastoj.

Kdo bo preštel čuvstva veselja, ki je prevevalo desetstisoče? Doživeli in preživeli smo dneve milosti, tako lepe in dragocene, kakor jih slovenski narod še ni videl, dneve, o katerih se bo še dolgo govorilo, dneve, kateri bodo vplivali na rodove, ki bodo za nami prišli.

Čas kongresa je neštetim prinesel notranjo poglobitev, versko poudčenje in okrepitev, mnogim se je odprl višji svet, ki ga oznanja notranji glas in ki odseva v toku minljivih stvari, kakor odseva solnce v milijonskih kapljicah vodometa. Gotovo je, da je kongres vdihnil besedi »verak globoko življenje, kakor ga mnogi prej niso niti čutili. Gotovo je, da so desetstisoči odšli s kongresa na svoje domove v prepričanju, da se mora ves narod okleniti svojega evharističnega Kralja, ako hoče v dobi razkroja in propada, ki v njej živimo, ostati duševno in telesno zdrav, krepak in odporen.

Saj vemo, če bi Kristus zavladal nad nami, bi središče našega življenja bila družina. Naši možje bi se prizadevali biti dobri in skrbni očetje, naše žene pa bi videle svoj vzor v modri gospodinji, ki je obenem močna in ljubezniva. Če bi bil Kristus naš kralj, bi izvor vse zemeljske sreče v naših družinah bila zakonska ljubezen. Če bi bil Kristus kralj naših src, bi naši mladi ljudje ne videli v ljubezni zgolj telesnega užitka in igrace, zadovoljitve svojega nagona, ki ne pozna nobene moralne obveznosti in odgovornosti za srečo drugega, marveč bi se v popolni čistosti duše in telesa pripravljali na zakon. Če bi bil Kristus v resnici naš kralj, bi naši zakonci videli svojo ljubezen posvečeno, povzdignjeno v oblast nadnaravnega in milostnega življenja v Bogu ter čisto kot smehljaj ali vzdih otroka. Če bi bil Kristus naš kralj, bi starši svojih otrok ne smatrali kot breme, ampak kot dar božji; ne rodili bi se v pijanosti, nečistosti in sovraštvu ali toposti, ampak bi izrastli iz nežne ljubezni, v spoštljivem pričakovanju velike tajnosti, ko Bog vdihne dušo v svoj novi stvar in se pomnoži Cerkev, nevesta Gospodova, za en nov ud. Če bi bil Kristus kralj naših domov, bi vsak otrok pomenil nov vir bogastva in sreče za družino in za celo občestvo.

Če bi bil Kristus naš kralj, bi domovi po naših mestih in vaseh, veliki in mali, lastni ali najeti, bogati ali skromni razodeval lepoto in marljivo skrb gospodarja in gospodinje. Vsak prag bi klical vstopivšemu: dobro došel! In notranjost bi vabila k prijetnemu in od spoštovanja prevzetemu bivanju, kakor se to spodobi svetišču. Če bi bil Kristus kralj našemu mišljenju in čutenju, bi mož in žena ne imela drug drugemu ničesar prikrivati. Vsa njuna pota bi bila skupna. Prikrivala pa bi vsako nesporazumljenje in napako ter slabosti pred drugimi, nepoklicanimi, in bi vse le med Bogom in sama s seboj opravila in poravnala. Če bi bil Kristus naš kralj, bi solnce nobenega dne ne zašlo, ne da bi se mož in žena vse do zadnjega odpustila in vsakega jutra začela res novo, lepše in popolnejše življenje od včerajšnjega, rastoč drug ob drugem v duševni lepoti in božji milosti. Čistost duše, urejenost njunega notranjega sveta in mir srca bi se razodevali v snagi in urejenosti doma, vsakega njegovega prostora in vsakega domačega opravila od zore do mraka. Vse lepe

težnje človeškega srca, vsako dobro stremljenje, vsaka pametna želja in potreba vsakega člana bi našla v družini odziva in zadovoljitve. Če bi bil Kristus naš kralj, bi v naših domovih tudi vsaka bol, vsaka težava in tudi največje trpljenje izzvenelo v končno radost, in noben član ne bi iskal nobenega veselja izven doma, ki bi ga ne našel čistejšega in globljega v družini.

Če bi bil Kristus naš kralj, bi bili otroci lepo vzgojeni, s starši zvezani po pokorščini in spoštljivem prijateljstvu, ko so že dorastli; starši pa bi bili svojim otrokom vseskozi v zgled in bi jim kazali pot v srečnejšo bodočnost. Otroci bi potem ne zapirali staršem pogleda v svojo notranjost in bi duševno rastle ob njih. Tako bi mlajši rod bil starejšemu v radost, starši pa sinovom in hčeram modri svetovalci. Če bi bil Kristus kralj našemu življenju, bi tako tesno prijateljstvo vezalo družino z družino, da bi se druga z drugo veselile, druga z drugo trpele, druga drugi pomagale. Tako bi prijateljska družinska vez spajala družino z družino, stan s stanom, gospodarje s posli, vladajoče z vladanimi, oblastnike s podrejenimi. Če bi tako bil Kristus naš kralj, ne bi vladala med člani velike krščanske družine v gospodarskem življenju divja konkurenca, da slabši podleže močnejšemu, ampak vladal bi zakon medsebojne bratovske pomoči. Če bi Kristus bil kralj, bi ne bilo odveč bogastva, marveč bi uživali od skupnega truda vseh pošteno delajočih sil, vsak po svoji zmognosti in pridnosti ter po svojem stanu; za delonezmožne pa bi skrbela skupnost. Če bi bil Kristus naš kralj, bi nam bil potrební naš brat, s katerim bi delili, kar nam je Bog naklonil, in vsakega reveža bi sprejeli kakor Kristusovega poslanca.

Če bi bil naš kralj Kristus, bi kristjani hodili veselit in pogovoriti se drug k drugemu, družina bi posečala družino, v njihovi sredi pa bi bil sam Kristus. Naši domovi bi se zasvetili kot templji, v katerih se moli, kot palače, v katerih zavlada po trudapolnem delu radost in pošteno veselje. Če bi nam bil Kristus kralj, ne bi hodili omadeževat svojih duš po pivnicah, v družbo razuzdancev, nezadovoljnežev in lahkomišljenih žensk, ki človeka popolnoma pogubi in uniči. Če bi nam kraljeval Kristus, bi se naše matere, žene in hčere oblačile lepo, okusno, a dostojno, da se ne bi javno pred vsemi očmi razgaljale. Negovali bi telo po pameti zaradi njegovega poveljčanja in nestrohljivosti v bodoči nebeški slavi, kot tempelj svetega Duha in najdovršenejši izraz duše. Če bi bil naš kralj Kristus, bi posvečevali svojo dušo z molitvijo, zdržnostjo in miloščino, bi skušali vsak dan čeprav za trenutek obiskati Gospoda v presvetem Zakramentu, bi ga pogosto prejemali ob obhajilni mizi v družbi z brati in sestrami svoje fare kot evharistična družina. Če bi bil naš kralj Kristus, bi nam leto ne potekalo v topem in ubijajočem delu, borbi za kruh in gonji za dobičkom, marveč bi bil ves naš trud ko služba božja, oblačena, omiljena in plemenitená po višjih namenih. Živeli bi s Kristusom v čerkvenem letu, v njegovih praznikih, trpeči in vstajajoči iz greha v zveličanje in neminljivo radost.

Naj nam evharistični kongres v Ljubljani, ki je za nami, dan za dnem obuja spomin na misli, ki smo jih pravkar poudarili, da bo slednji dan, ki ga v milosti božji dočakamo in končamo, proslava našega krščanskega življenjskega programa, dosledno, moško in odkrito izvajanega v našem vsakdanjem življenju.

Bodi previden tudi v svojih mislih, zakaj sleherna zapušča sled v tvoji duši. Wibbelt.

Marjetica — vzorna tretjerednica

(Nadaljevanje.)

V prostosti se je Marjetica kmalu spet opomogla ter okrepčala kakor bolnik na zraku, ki mu ugaja. Toda pohitela je, da bi spet zadela križ; tudi jo je priganjalo hrepenenje po delavni ljubezni do bližnjega. Slišala je glas božjega Zveličarja, ki jo je ljubeznivo vabil k delom ljubezni.

Ko je bilo prazno mesto na šoli Marijinih sester, ne daleč od naše hiše, se je oglasila za to službo ter vložila prošnjo.

Sedaj je prinesla s seboj nekakšno gotovo izkušnost. Vživela se je bila v svoj poklic; prejšnja Marjetica, tista, kateri se je bila odrekla, je bila izginila, preostala je le še vestna, skromna učiteljica.

Zdaj je imela že zelo določne nazore o pouku. Po njenem prepričanju ima krščanska šola predvsem krščansko, apostolsko, versko nalogo, pouk je podrejenega pomena. Rekla si je v svoji priprostosti: »Le eno je potrebno, za otroke kakor zame. Te duše so mi izročene v varstvo, dati jim moram najprej potrebno in koristno in to je Bog. Kaj za to, če sta računstvo in slovnica pri tem nekoliko prikrajšana?!«

To se bo modrim učiteljem zdelo nezaslišano, tistim, ki mislijo samo na tekmovalstvo in kateri pravijo, češ da morajo vendar poučevati učence ter zadovoljiti nadzornike in starše. Pri tem pa hodijo rajši po izhojeni poti kakor pa da bi iskali novih potov, in kraljestvo božje predočujejo kot razbito ladjo, ki jo svet sočutno vleče z vlačilno vrvo.

Toda Marjetica je bila značajna. Sijaj nadnaravnega, s katerim je obdala svoj poklic, se ji je zazdel tako lep, da ga ni hotela pogrešati. »Ali ni prekrasna naloga,« je pisala, »varovati nedolžnost otrok, ki mi jih je Bog izročil, vzgojiti čednostne mlade deklice, vsak dan jih napeljevati k dobremu in preprečevati hudo. Vsi, kateri vodijo duše na pot svetosti, se bodo svetili v večnosti kakor zvezde.«

V njeni beležnici sem našel te-le zapiske:

Eno izmed mojih spraševanj vesti.

V duhu se postavim v smrtno uro svojih učenk. Vse bodo itak polagoma prišle na vrsto.

Recimo, da bo ena izmed njih umrla pred mojim očmi. Kaj bi bila tedaj rada storila za njo?! Kaj bi ona utegnila ljubemu Bogu pripovedovati o meni?! Ali sem s svojo previdnostjo odstranila od nje priložnosti k nepokorščini, k lenobi, k lahkomišljenosti in k mrmranju?! Ali sem jo navajala, da bi z dobrim namenom posvečevala ročna dela, ki jih je izvrševala pod mojim vodstvom?! Ali sem jo polagoma pripravila do tega, da se je vadila v malih čednostih, ali sem jo naučila premagovati se, kaj težavnega prenašati, drugim odpuščati?! O Jezus, daj, da bom vselej mogla odgovoriti: »Da, Gospod.«

*

Njeno prizadevanje je bilo, voditi duše k Zveličarju, s svojim vplivom storiti jih sprejemljive za božjo ljubezen. Ali je ni bil zategadelj poklical?! Tako je postala vsaka učna ura apostolstvo; to ji je bilo lahko, ker je sama živela v Bogu.

Ni se v svoji vesti prav nič vznemirjala zaradi tega, če je o priliki kakšno učno uro prekinila, da je govorila o ljubem Bogu, ali da je raz-

tegnila pičlo polovico urice, ki je bila določena za verouk.¹ Med odmorom se je pridružila tej ali oni skupini ali pa je vzela s seboj posebej eno ali drugo učenko, in iz njenega ljubezni polnega srca je vsakokrat prišla gorka, vprav primerna beseda, ki je ko dobro seme padla v mlade duše.

Dosegla je toliko, da so čez nekaj časa skoraj vse učenske njenega razreda šle vsak dan k sv. obhajilu. Sama je vstajala zelo zgodaj, bila zjutraj pri prvi sv. maši v frančiškanski cerkvi, nato je šla domov zajtrkovat ter se je zatem udeležila župnijske maše s svojimi ljubimi obhajankami.

Potem se je lotila še drugega načrta. Prosila je, da bi smela prav male pripravljati na prvo sv. obhajilo; po šoli jih je zbrala okrog sebe ter jim razlagala katekizem. Ko je videla, da so zadosti pripravljeni, je sama pripeljala nedolžno krdelo k božjemu Zveličarju ter ž njimi vred pristopila k mizi Gospodovi. Žarela je od svetega veselja, saj je vendar smela pokloniti dar svojemu Jezusu!

Po dokončani zahvali je malčke popeljala v šolo. Z mnogimi prošnjami je bila dosegla, da je vsak otrok dobil čašico kave. Toda ko je s tem odlokom zapustila sobo redovne prednice, je bila rekla: »Samó kavo?! In zraven nič?! Ubogi mali! Ali je to zajtrk za dan prvega svetega obhajila?!« In pripravila ter pogrnila je bila v svojem razredu mizo z darovi in slaščicami, z žemljami in s čokolado. Sama je postregla otrokom, vsakemu je podarila spominek, kratkočasila se je ž njimi ter je bila polna spoštovanja in ljubezni do malčkov, ki so bili zdaj prejeli Boga.

To ji je doneslo neprijetnosti, toda ni se dala zbegati ter odvrniti.

In v osramočenje njenih nasprotnikov se je tole dogodilo: med učiteljico in učenkami je nastalo tako prisrčno razmerje, da je Marjetka od njih vse dosegla, kar je hotela. Vzgojila jih je bila za pobožnost, katera je »za vse koristna«, in s tem jih naučila obenem tudi pokorščine, pazljivosti, pridnosti in v neme za delo in pa pravilne uporabe časa; in nazadnje je bil njen razred najboljši.

Vérovala je bila besedi Zveličarjevi: »Iščite najprej božjega kraljestva,« svoje obnašanje je spravila v soglasje s svojo vero in zdaj je božji Zveličar priprosto izpolnil svoje obete: vse ostalo se ji je navrglo.

Sama je bila izredno vestna učiteljica. Svoje dolžnosti nikoli ne bi hotela zanemariti pod pretvezo pobožnosti, da, vera jo je k spolnjevanju dolžnosti še prav posebno nagibala, in z vsemi močmi se je posvetila delu, ki je bilo obenem njen križ, dar njene ljubezni in apostolstvo. Če je delala napake, se je to zgodilo iz prevelike gorečnosti.

Njeno pripravljanje na šolo se ji nikoli ni zdelo zadostno, delala in pripravljala se je pogosto pozno v noč. Večkrat jo je naša mati, ki jo je ponoči našla pri delu bledih lic in zaspanih oči, morala poslati v posteljo.

V svoji vnemi je marsikaj za pouk koristnega na novo odkrila. Vse mogoče si je izmislila, da bi storila učenje mikavno otrokom in da bi prekosila učitelja občinske šole: uporabljala je zgodbe, ponazorila, male kratkočasne igre in pravljicne prizore pri razveseljevanju častnih, za božič je postavila v razredu božično drevesce, in Bog vedi, kaj še vse. Za praznik sv. Nikolaja je starše povabila na »Miklavžev večer«, in počastila jih je z lepim nagovorom, oblečena v plašč, z brado in škofovo kapo, nato je pa razdelila kolače in obleko.

Svoje proste dneve in še marsikak večer po končanem šolskem letu je uporabljala v to, da je vabila in nabirala nov naraščaj za samostansko

¹ Na samostanskih šolah tudi častite sestre ali druge nastavljene učiteljice poučujejo verouk. — Prip. prev.

šolo v mestnem okraju. Neutrudno je prigovarjala staršem, naj ne pošljejo svojih otrok v občinsko šolo ter da naj tiste otroke, ki so bili že tamkaj vpisani, vzamejo iz nje.

Pri tem je pa naredila svoje prve poizkuse v dušnopastirski službi ljubezni do bližnjega. Če je pri ubogih ljudeh videla gmotno ali нравno bedo, se je vzbudilo njeno sočutje; drugi dan je spet prišla z obleko in jestvinami; tako si je pridobila njih naklonjenost ter je lažje prodrla in prišla do duš. Marsikatero spreobrnjenje je dosegla na ta način. V eni izmed teh družin nista zakonca od svoje poroke, to je dvajset let, nič več šla k sveti spovedi o Veliki noči. Po dolgih prošnjah in prigovarjanju se je Marjetki posrečilo, da ju je popeljala k spovedi. Drugi dan sta šla k sv. obhajilu. Bila je uboga delavska družina. Marjetica je bila opazila, da ima mož preluknjane nogavice. Med tem, ko sta bila oba v cerkvi, je kupila štrukelj, šla v njuno stanovanje ter pripravila zajtrk. Zdelo se jima je, da sanjata, ko sta prišla domov iz cerkve ter našla mizo pogrnjeno. In zraven očetovega krožnika so ležale lepe nove moške nogavice!² Dobremu možu so prišle solze v oči in oba sta bila tako ginjena od te dobrote, angelski dobroti enake, da sta se dokončno in za vselej odločila za novo, čednostno življenje; od tedaj sta ostala dobra kristjana.

To je bila uvodna igra vélikega apostolstva. Že se je pokazala poznejša misijonarka Zveličarjeva, in prečastiti gospod Detroux,³ takrat župnik pri Sv. Margareti, je smehljaše se dejal o nji: »Ona je moj tretji vikar.«⁴

V tem času je vstopila tudi v tretji red sv. Frančiška Asiškega, ki ga je imela v tako veliki meri posnemati v odpovedi in serafski ljubezni.

Primerjati to vzorno učiteljico z Marjetico pred dvema letoma, s tisto, ki je hrepenela po zemeljski lepoti in plemenitem duševnem življenju, katera je mislila, da bi mogla živeti samo v izbranem krogu duhovitih ljudi in za katero je bilo že ime učiteljica bridko kakor smrt; in zdaj izmeriti pot, ki jo je prehodila! »Ubogo dete!« poreko posvetni ljudje, »kakšen padec z višine!« — »Kakšen vzlet navzgor!« poreko tisti, ki razumejo, »in kako srečna duša, ki ga je dosegla!«

V resnici, bil bi padec, če bi bila brez višjega nagiba zamenjala svoj prejšnji vzor s šolo. Toda Marjetka se je bila spremenila, ne ker je padla, temveč ker se je bila nad obe reči visoko dvignila, tako da sta se ji zazdeli enako zaničljivi, enako hrepenenja vredni z eno besedo: enake vrednosti, nobena reč ni imela vloge v njenem življenju.

Njeno resnično življenje, njeno pravo lastno mišljenje in hrepenenje, se je gibalo v višjih pokrajinah, nad minljivim, kjer duša najde Boga, se združi z njim ter z njim plava nad zemeljskim. Če je končno človek došel k temu nadnaravnemu združenju, vidi reči in jih več ne spozna; nič več jih ne zaznava s telesnimi čuti, temveč z dušnimi, vse gleda v sijaju Enega. Zdaj imajo poklic in okolica, delo in počitek, veselje in bolečina, čast in zaničevanje v njegovih očeh enako vrednost, zakaj v vse more položiti enako ljubezen, v vsem utegne imeti enako zasluženje. Vse je le zunanja oblika, le nekaj nebistvenega, in le eno daje vrednost vsemu ostalemu, ljubezen do Boga. Vse ostalo mika dušo približno ne-

² Razume se samo po sebi, da je Marjetica sebi odrekala razne reči in bila z malim zadovoljna, zlasti v obleki; le tako je mogla z majhno plačo podpirati starše, zraven pa še izvrševati dobra dela usmiljenja. — Prip. prev.

³ Francoski priimek, bil je Valonec. Beri: Detru. — Prip. prev.

⁴ Vikár, od latinske besede »vicarius«, samost. m. sp. (beri: vikárius = namestnik; pridevnik = namesten); vikar je župnikov namestnik ali pomočnik v dušnem pastirstvu. — Prip. prev.

kako tako, kakor vloga igravca, ne zaradi vloge same na sebi, marveč zavoljo tistega, ki ga gleda.

V tej tako rodovitni »odtrganosti od sveta in sebe« ima svoje korenine mir svetnikov in ta posebnost, da ne morejo trpeti glede zemeljskih reči ... Mnogi menijo, da je stopnja čednosti odvisna od žrtve, ki jo pretrpijo ljudje. Nič ni bolj napačno kakor to, čednost ne stane svetnikov nič več. Nič več ne razločujejo gorskih vrhov od dolin, nič več ne čutijo razločka med trpljenjem in veseljem, ker gledajo vse z visokega razgledišča. Za to je pa potrebno neprestano prizadevanje za vzlet navzgor; ne pretrgoma in brez opešanosti morajo imeti razpete peruti, da ostanejo v svoji višini.

Marjetica je bila pozabila na vse, kar je prej ljubila. Njene sanje o prihodnosti, njeni upi, njeni častiželjni načrti so ležali daleč za njo, tako daleč, da ji spomin nanje ni več napravljajal bridkosti. Toda njen mir je bil zasidran v ljubezni do Boga; če bi se obrnila in povrnila sama k sebi, če bi stopila na zemljo doli z višin, bi bila doživela žalostno izkušnjo, da se njena narava ni bila spremenila, in postala bi bila globoko nesrečna. Imela je še slabotne ure ter je tedaj doživela občutja ter nastrojenja, polna obupnosti, ki so docela pretresla njeno dušo. Ni še bila zadosti pretrpela, da bi bila utrjena proti vsaki bolečini. Še jo je čakala preizkušnja v ognju, ko je imela biti očiščena od vsake lastne ljubezni, da bi se mogla čista in prosta dvigniti v višine ljubezni z enim samim poletom svojih dušnih kril.

(Dalje prihodnjič.)

P. ROMAN:

Ko je Marija romala ...

Bilo je nekaj mesecev pred kongresom. Kar je začelo od nekod prizvanjati: na kongres bodo prinesli tudi milostno podobo naše ljube Gospe — Marije Pomagaj.

Takoj so bile misli deljene, mnenja za in proti. Veliko odličnih duhovnikov in zelo vzornih ter svetih mož je to odsvetovalo. Toda oba škofa — naš ljubljanski dr. Gregorij Rožman ter krški dr. Josip Srebrnič — sta bila prav posebno za to vneta. In pri tem je ostalo.

Nekega dne sem dobil od glavnega pripravljalnega odbora pismo z nalogo, da vse potrebno oskrbimo za čim bolj dostojen prenos milostne podobe.

Tako so se pričele priprave. Prihajale so pa tudi prošnje in pisma iz posameznih župnij — naj gre milostna podoba še mimo nas, naj se še pri nas ustavi.

Inž. arh. Avgust Ogrin, ki je imel pri kongresu kar tiče zunanosti v resnici veliko delo in poleg mojstra Plečnika mnogo nevidnega zasluga, je po zamislih, ki so vstale že pri prvem sestanku na Brezjah, ustvaril prekrasno umetnino okvira, ki je varno in skrbno zapiral dragoceno narodno svetinjo. Delo sta izvršila mojstra Rojina in Martinčič. Šlo je še za vozilo — že od kraja smo imeli misel na srednjeveški paradni voz za izredna slavlja. Pa se je zdelo nezdržljivo z modernim motorjem. Tako je vprašanje nekaj časa nihalo sem in tja. Na dan sv. Rešnjega Telesa pa je bilo delo oddano inž. arh. Khamu in že čez dva dni je bil načrt gotov. Hišice s kmečkimi okni z monogramom Marije in na obe strani odprt voz in v notranjosti na stropu priprava, da se milostna podoba v težkem okviru lahko primerno pritrdi. Ves voz je bil odet v

sinjo svilo — vrata in okenca pa imajo srebrne stebričke in srebrn je tudi obrobek celega voza.

28. junija 1935. Zgodnje jutro. Na samostanskem vrtu v Ljubljani je vse živo. Kleriki in bratje z vso vnemo pomagajo okrasiti vozilo. Ob pol 9 je vse gotovo. Pred cerkvijo že čaka spremstvo. Odlične ljubljanske družine nas spremljajo, da milostno podobo M. b. čim bolj dostojno prenesemo v Ljubljano.

Brezje. Množica čaka tiho in brezglasno. Ko stopimo v cerkev, je milostna podoba že sneta in dejana v okvir in že zapečaten. To je po-

trebno, da kasneje govorice ne nastanejo in da je vsaka poškodba, po človeško govorjeno, izključena. Nato podpišemo v zakristiji spominsko knjigo nalašč za to priliko tiskano s sledečim besedilom:

»Za časa vladikovanja dr. Gregorja Rožmana so prenesli milostno podobo Marije Pomagaj z Brezij v Ljubljano v svečanem sprevodu. Dne 28. junija 1935 so milostno podobo vložili v poseben okvir, delo arhitekta inž. Gustava Ogrina, nato zapečatili. Gvardijan p. Bonaventura Resman je nato izročil sliko vpricho podpisanih v naše varstvo. Oddal: p. Ponaventura Resman. Sprejel: p. Roman Tominec. Slede podpisi: p. Krizostom Sekovanič, dr. Miha Krek, Peršuh Ivo, Gabrovšek Franc, Košiček, urednik »Domoljuba«.

Slovo je bilo otožno. Ljudem se je na obrazu brala žalost, ki je legla tudi na naše srce. Pred cerkvenim portalom pa je čakalo nad 20 okrašenih vozil, ki so tvorila mogočno spremstvo.

V Podbrezjah — tam, kjer Srednja vas ob cesti s svojo šolo pozdravlja, so stali otroci. Kapelica je vsa okrašena. Otroci so nasuli prvo cvetje pred milostno podobo. Pesem: »Lepa si, lepá si roža Marija« in še Njen smehlaj — nato hitimo naprej.

Naklo je prázne odeto. Sleherna hiša, sleherno okence vsepovsod živa globoka vera. Pesem se zlije v molitev. In tu sem videl, česar bi me nobena knjiga nikoli ne naučila: vera našega naroda ni priučena, ni fanatizem, to je živo vrelo, ki se preliiva iz roda v rod. To je silna volja, neutešno hrepenenje po vsem lepem in čistém.

Prestolnica Gorenjske — mesto Kranj. Kako je krasna prenovljena gotična cerkev, kako je v tem zvoniku izraženo hotenje celega mesta! Iz

Br. Donat in br. Jozafat neseta milostno sliko iz cerkve

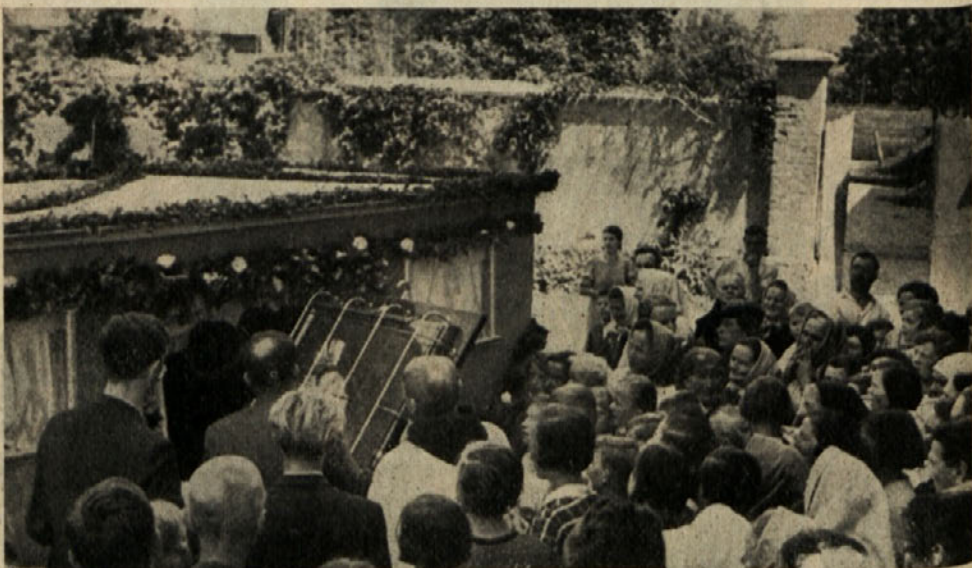
trdega rezanega kamena, tako so ta gorenjska srca. Zraven pa je pesem iz davnih rodov, jokajoča, ihteča, polna domotožja po zadnjem bivališču, trmasto se skriva za stotere vsakdanje skrbi — tisti dan pa je privrela na dan ta pesem domotožja.

Predoslje, tam sem že v prvi zgodnji spomladi začutil čisto svojsko življenje po veri iz vere. Smel sem tam govoriti o večnih resnicah za obnovo in v pripravo na evharistični kongres. Že tedaj sem občudoval izredno gorečnost tega čudovitega koščka prekrasne slovenske zemlje. Ta košček posvečene zemlje ima prekrasnega vrtnarja, ki se je veliko naučil pri svojem Mojstru. Odtod ta vnetost. Odtod ta naravnost dvorski sprejem Materi milosti. Mlaji, mlaji, mlaji, in pod ogromnim križem kraljevski emblem Marijin monogram. S kakšno skrbjo vse izdelano, s kakšno ljubeznijo vse pripravljeno. Kar videl se mstotine rok — rjavih in krepkih moških, manj močnih, pa tem bolj čutečih ženskih — vse delajo pozno v noč za sprejem Matere evharističnega Kralja. Samo njena slika — in kako Jo ljubijo še v sliki!

Šenčur — ni še davno tega, ko smo čuli od tam bridkogrenke stvari — »kako strašna slepota je človeka!« — toda danes je praznik, poldan

zvoni in preko sklonjenih glav vidim župnika, ki ves zbran poje z ljudstvom: Je angel Gospodov oznanil Mariji...

Velesovo samo je kraj milosti, romarjev cilj — in lepote žejnih oči bogata paša. Kdo ne pozna Kremser-Schmidtovih prekrasnih slik? Kdo ne ve, da je bil tu pred stoletji samostan belih sester. Danes tega ni več, že davno ne. Pač pa pride pozdravit nebeško Gospo, milostno sliko, sivo-lasi in utrujeni župnik sam in ves prevzet vere očetov moli glasno, odsekano: Pozdravljena Kraljica, mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše... In nato prineso pred sliko postelj, na njej bolnico, bledega in tako trudnega obraza. Videl sem te oči, proseče, tako zaupne; z eno samo prošnjo: Marija, pomagaj! Kako me je vsega prevzelo, mraz je spreletel

Milostno sliko pritrdijo v avto

vse ude, kakor groza me je obšlo... To je vera, ki ni od tod, od zgoraj je, prečudna sila, nepopisna moč...

Solnce je tisti dan posebno žarno. In nad polji pesem zvonov, pesem žit in zorenja. Vsepovsod srečavamo gruče, ki so prihiteli na obronke njiv, da kleče počaste svojo Ljubo Gospo.

V Cerkljah se mi zazdi, kakor pisana srednjeveška igra, ki se vrši pred cerkvijo. Vmes godba, slovesna, prisrčna. In otroci! Kako jih matere postavljajo v voz: poljubi jo, poljubi. In otrok z neokretno ročico pošlje poljubček in mati ga nato stisne krčevito k sebi »ali si jo videl — poglej še enkrat, kako je lepa in kako je dobra! To so prizori, to so obrazi, ki se zlivajo v en sam obraz — ljubeče vere.

Komenda — Petra Pavla Glavarja dom in očetovina. Slovenski Odi-sej, ki je svojo Navzakijo našel. Sedaj ta Navzakija — čista nedotaknjena Devica mimo njegovega doma gre, samo v sliki in vendar, Peter Pavel Glavar, dober pastir si bil, lepo si gojil zlahtni cvet božjih čednosti.

Mengeš. Jezero belih metuljev-usmiljenk in med njimi deca in ne-bogljani, revčki na duhu bolni, čudna napetost je v teh očeh. Na zamreženem oknu sloni usmiljenka in poleg nje bolnica... Koliko solza moraš obrisati samo v naši mali slovenski zemlji!

Domžale, Trzin, Črnuče, Ježica — v Domžalah obvisi na zlati vštiki šopek domačih rož in na šopku — smehlaj me prevzame — troje majhnih slamničkov. S tenko slamico spletenih, roka je morala biti zelo drobna in spretna — in ljubečega zaupanja polna. Marija, sama delavna žena, naj našo obrt blagoslovi doma in tam v Ameriki in Romuniji, kamor naše roke hodijo kruha iskat.

V Trzinu je ljubezen svoje zamislila. Slavolok v obliki oltarja in posebne spominske praporčke in še sveče, ki se ob tej priliki za hišni spomin blagoslove. Neznana dobra roka pa pokloni ob tej priliki krasne kánon-table za milostni oltar na Brezjah.

In sedaj že prihajamo v Ljubljano — saj so Črnuče in Ježica že

Sprejem v Kranju pred krasno prenovljeno gotično cerkvijo

predmestje. Oster strel iz topiča nas pozdravi, jezdec na konjih, rudeč baldahin in napis »pozdravljena zemlje ti blagoslov«.

Cesta je že vsa obrobljena z robčki, roke, klici in vzdih.

Takole sem tedaj mislil. Mati na kmetih se težko odloči, da gre obiskat otroke v mesto. Boji se, da so se ji odtujili, da se je morda sramujejo. Saj je naš Cankar to povedal v svoji sliki: »Mater je zatajil«. To je mogoče pri veliko ljudeh tako, da jih tujina, odtrganost od domačih tal napravi hladne in svetske in modrost ter blage besede matere oblede, kakor da jih je nevidna roka zabrisala.

Sedaj se je odločila ter je šla na pot. Po svoje sinove in hčere. Da jo zopet vidijo: preprosti, ljubi obraz, tako že pozabljen, tako mil nekoč, v njem je sedaj malo graje, še več ljubezni in vse umevanje.

In tako se je sklonilo prenekatero trdo, trdo koleno moža, ki leta in leta ni hotel nič vedeti o Materi in o Očetu, ki je tam daleč onkraj doma...

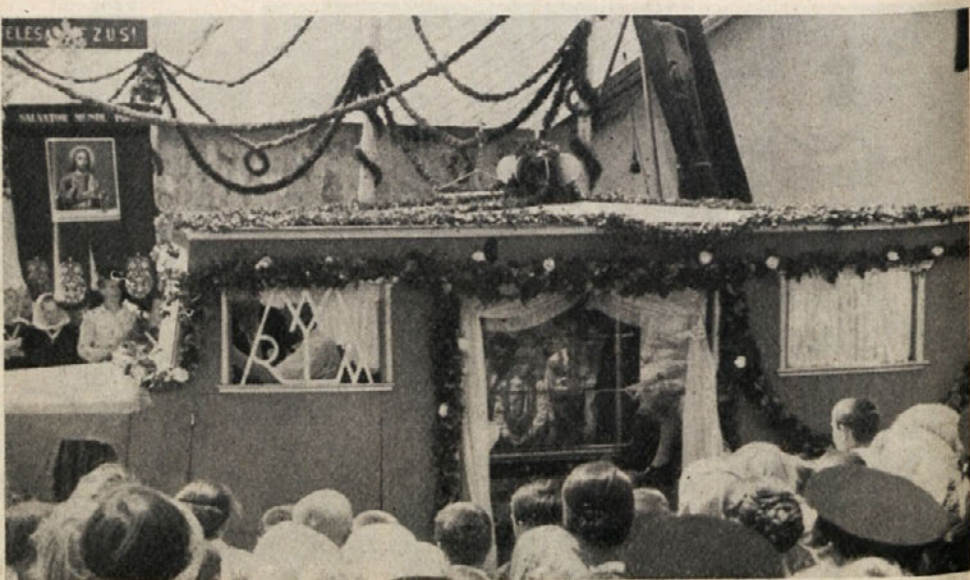
Le tako se je odtajalo prenekatero Srce njenih ponosnih hčera, ki so na tihem že večkrat jokale po njenih dobrih rokah, polne domotožja — ampak kdo bo hodil tako daleč in kaj bodo rekle druge sestre?

Sedaj so vsi pomisleki padli. In videl sem obraze gospodov, ki se drugače srečavamo, hladno in uradno, isti dan smo dali krinko raz obraz. Bili smo vsi samo otroci ene matere. Mlajši, starejši, ugledni in neugledni — mati ima za vse enak ljubeč pogled.

Videl sem gospe, ki bi jim komaj ob smrtni uri mogel reči: »Gospa, in večnost?« Poklekali so v svojih lepih oblekah na tla in za robci ihtele: »Mati, ali si res prišla? Odpusti...«

Vsa Ljubljana jo pozdravlja, vsi zvonovi zvone, vse jo ljubeče pričakuje.

Točno 4 ura bije in pred stolnico sv. Nikolaja se ustavimo. Vse-povsod množice, ki valovi proti cerkvi. Bogoslovci zaeno z našimi kleriki

Sprejem med potjo

zadenejo ljubo breme na mlada ramena. Orgle zapoje, pa jih preglassi pesem »Ti, o Marija!« in nato molitev škofov ter zopet pesem: »Lepa si, lepá si roža Marija!«

Medtem je prišel skozi množico sivolasi nadpastir dr. Bonaventura Jeglič. In trdo poklekne pred oltar in moli tako goreče in iz srca.

Bila je to pač velik Te Deum laudamus — očetovskega srca, za to bogato žetev tridesetletnega dela in setve za narod slovenski. Mož je lahko s ponosom zrl na to delo.

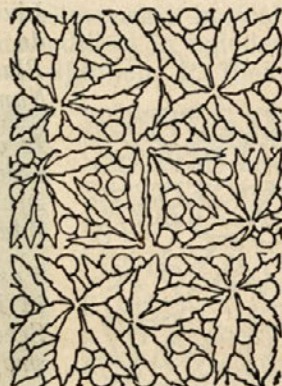
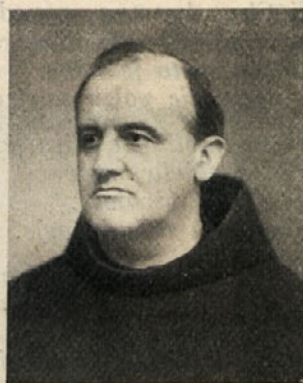
V zakristiji. Rudeča barva se preliiva v belo, črno in rjavo. Škof dr. Rožman podpiše prvi knjigo, zatem ostali cerkveni knezi. Nato poprosim še g. nadškofa. Podražijo po svoji navadi: »Sem mislil, da boste Mater božjo v Vašo cerkev nesli. Pa je že niste vredni, kaj?« »Presvetli« — odvrnem »ko smo je vsi tako potrebni.« »To je res, to je res!« smehljuje odgovori nadškof in se podpiše v knjigo. (Dalje prihodnjič.)

Ce hvala zbudi tvojo ničemurnost, jo rajši odkrito pokaži, kakor da jo zakrivaš z napačno ponižnostjo. Drugače se eni ničemurnosti pridruži še druga. Wibbelt.

† P. Pij Žankar O. F. M.

P. Pij Žankar se je rodil 11. avgusta 1876 leta in sicer v Trzinu. Pri krstu so mu dali ime Peter. Dne 8. oktobra 1897 je sprejel nase frančiškansko obleko ter je 8. decembra leta 1901 napravil slovesne redovne obljube. Dne 15. decembra 1901 je bil posvečen v mašnika.

Opravljal je tekom svojega dolgega življenja razne redovne službe, bil je ponovno samostanski gvardijan in vikar, ter dolgo vrsto let provincijalni definitor in prokurator. Skoraj celih 13 let je upravljal župnijsko službo v Žabnicah, kamor je spadala tudi vsem Slovencem dobro znana božjepotna cerkev Lušarske Matere božje. Vsled razmer, ki so nastale po svetovni vojni je bil prisiljen zapustiti svoje priljubljene mu Žabnice in lušarsko svetišče ter je prišel v Ljubljano za samostanskega prestojnika. Ko se je ustanovila nova župnija sv. Frančiška Asiškega v Spodnji Šiški je bil on tam prvi župnik. Pa kmalu je po preteku nekoliko let svojo služ-

bo izročil mlajšim rokam, prišel zopet v Ljubljano, ter se povsem posvetil vodstvu duš v ljubljanski cerkvi Marijinega Oznanjenja.

Nepotrebno je, da bi govoril o njegovih čednostih, saj so ga ljubili vsi, kateri so ga pobližje poznali. Zlasti priljubljen je bil kot spovednik. Cele ure je presedel v spovednici zadaj za velikim oltarjem frančiškanske cerkve. Gospode, tako duhovnike kakor lajike je ljubeznivo sprejemal tudi v svoji celici. V najlepši luči pa se je pokazala njegova čednost v potrpežljivosti in vdanosti v voljo božjo v njegovi dolgotrajni bolezni. Bolezen ga je mučila malone tri leta. Zdravniki so dognali že pred tremi leti, da se ga je lotila grozna bolezen, ki ji pravimo sarkom. Poslali so ga v Zagreb na kliniko, da bi mu ondi z obsevanjem radiuma pomagali. Podaljšali so mu s tem življenje za dobri dve leti, niso mu pa mogli skrajšati trpljenja. Javno je priznaval, da je le molitev duš, katere je vodil k Bogu, dvakrat vsaj začasno ustavila proces bolezni in kljub temu, da je čutil, da ga bolezen ne bo zapustila, je tako dolgo, dokler je količkaj mogel, rad delal v spovednici, čeprav so mu bili zdravniki prepovedali oznanjati božjo besedo. Večkrat je dejal: »Vem, da bo moral umreti, pa rad delam dokler Bog hoče.« Prišlo je končno tako daleč, da mu nobena zdravniška pomoč ni mogla več pomagati, trpel je tolike bolečine, da ni mogel več prestajati, zato so mu svetovali po zdravniškem navodilu, naj gre v Leonišče, kjer mu bodo z injekcijami pomagali vsaj do tega, da bo ponoči mogel spati ter mu podnevi lajšali bolečine. Dosegli so s tem vsaj to, da je še par tednov mogel maševati v leoniški kapelici, česar prej doma že delj časa

ni mogel storiti. Toda bolezen je napredovala tako, da nazadnje ni mogel več maševati in tudi ne razločno govoriti dokler ni prišla rešiteljica smrt, ki je ugasnila luč njegovega življenja od pol 10 zjutraj dne 31. maja t. l. Ob obilni udeležbi smo izročili njegovo truplo materi zemlji 2. junija ob 4 popoldne. Pokopal ga je stolni kanonik dr. Mihael Opeka. Dobri Bog bodi plačnik za vse dobro, kar je storil dušam, ki ga nedvomno ne bodo pozabile. Naj počiva miru!

at

AMALIJA:

Blagemu patru Piju v spomin

*Meglé zastrle, oče Pij, so Vaše lice.
Grob prepregle Vaš so že cvetlice.
Velik ste bili dobrotnik naš.
Kristus zdaj je večno Vaš.*

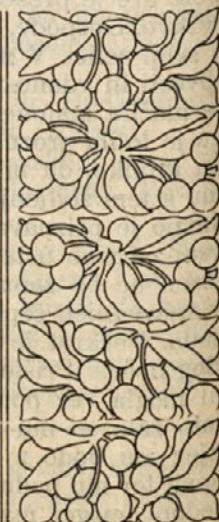
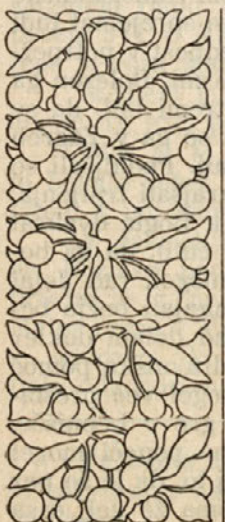
*Ljubitelj tihe, skromne spovednice;
do konca v njej ste delali zvesto.
Plačilo Vaše sveto je nebo.
Nam pa preko lic polze solzice.*

*Iz duše vse ljubili ste Višarje;
srce Vam je objelo vroče
župljane tamkaj bivajoče.
Zdaj ste v svitu večne Zarje.*

*Veseli vzklikate Mariji: »Zdrava!«
in Bogu večnemu: »Neskončna slava!«
Sredi angelskih prejasnih čet
prepevate vsi blaženi trikratni: Svēt!*

† P. Žiga Ahčin

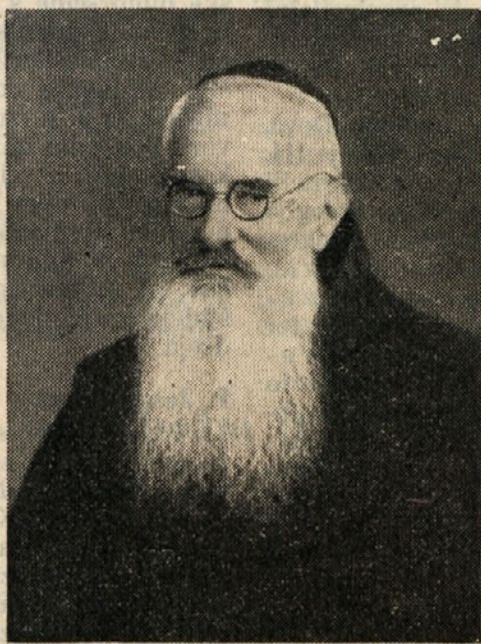
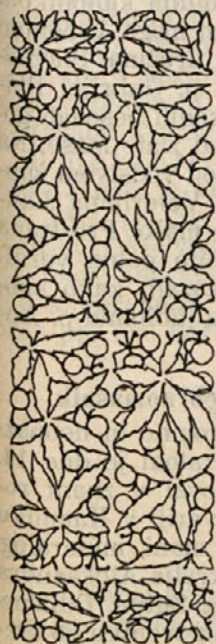
Dne 13. avgusta ob pol 6 zvečer je v Brežicah zaradi vnetja slepiča nagloma umrl priljubljeni frančiškan p. Žiga Ahčin, brat glavnega ured-

nika »Slovenca« dr. Ivana Ahčina. Imenovani je bil rojen 19. januarja 1893 v Domžalah. Pri krstu so mu dali ime Vincencij. Kot osemnajstletni mladenič je 14. novembra 1912 vstopil v frančiškanski red. Pri preobleki so mu nadeli redovno ime Žiga. Dne 13. septembra 1917 je napravil slovesne redovne obljube ter je bil dne 10. julija 1921 posvečen v mašnika. Kljub svoji trajni bolehnosti je bil zelo delaven redovnik in je razne od reda mu poverjene službe z vso vestnostjo izvrševal. Bil je samostanski vikar, mestni katehet in kaplan v Brežicah. Zelo ga bodo pogrešali sobratje in brežiški meščani, ker ga bo težko v njegovi vsestranski delavnosti nadomestiti. Zgodaj je dokončal svoje delo, pa je vendar dopolnil veliko let. Kako zelo je bil priljubljen kažejo lepi članki, ki so ob priliki njegove smrti izšli v »Slovencu«, dne 18. in 21. avgusta. Blaga duša počivaj v miru!

† P. Elekt Hamler

Dne 24. avgusta t. l. je umrl pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah preč. g. p. Elekt Hamler, dolgoletni voditelj III. reda, odličen in ugleden član frančiškove družine, vrl duhovnik in povsod priljubljen. P. Elekt

Hamler je lani konec junija daroval zlato mašo ter se ga je ob tej priliki obširno spomnil tudi naš list. Pokojnik se je rodil dne 25. februarja 1860 na Ivanjševskem vrhu ter je kot 19 letni mladenič sprejel v Salzburgu redovno obleko. V mašnika je bil posvečen dne 29. junija 1884, nato pa je služboval kot kaplan v Mariboru, bil vojaški kurat, nato 10 let pri Sv. Trojici, v Nazarjih, v Mariboru in končno že tretjič pri Sv. Trojici. Povsod je bil izvrsten katehet, v Mariboru je služboval kot kurat v kaznilnici in bolnišnici. Bil je izredno dobrega srca, vnet častilec Marijin. Med ljudstvom je užival izredno globoko spoštovanje. Pogreb pokojnika 27. avgusta popoldne. Pokojniku naj dodeli Bog v večnosti plačilo za dobra dela na zemlji, mi pa ga ohranimo trajno v lepem spominu!

Spremembe v slovenski frančiškanski provinciji.

Kakor vsako leto kadar ni provincijalnega kapiteljna se je tudi letos dne 16. julija 1935 vršil v ljubljanskem samostanu naše ljube Gospe od angela pozdravljene definitivni kongres, kjer je provincijalni definitivni pod predsedstvom preč. g. provincijala dr. p. Gvidona Ranta, sklenil sledeče spremembe:

Ljubljana: p. Ludovik Dovč, subsidiarij ter pomočnik voditelja III. reda. — **Novo mesto:** p. Kornelij Gorše, prefekt serafinskega kolegija ter voditelj dijaške Marijine kongregacije. — **Kamnik:** p. Matej Vidmar, magister novincev. — **Nazaret:** p. Silvin Lenartič, katehet ter voditelj serafinske mladine. — **Brežice:** p. Vincenc Kunstelj, diskret in knjižničar. — **P. Alojzij Lipej**, pridigar in spovednik. — **Sv. Trojica:** p. Ildefonz Langerholz, kaplan, katehet, voditelj in vizitator III. reda ter voditelj serafinske mladine. — **Nova Štifta:** p. Jožef Aljančič, pridigar in spovednik. **Ljubljana, Župnija sv. Cirila in Metoda:** p. Oton Koejan, kaplan.

P. Andrej Golob - zlatomašnik.

V frančiškanski baziliki v Mariboru je bila 8. julija dopoldne slavnost, ki je združila vso redovno družino frančiškanskega samostana v radostnem razpoloženju in živahno odmevala tudi po mestu. P. Andrej Golob je obhajal svoj zlatomašniški jubilej. Veličastna bazilika je bila slavnostno okrašena. Zelenje in venci na pročelju in nad vhodom, v notranjo-

sti pa samo cvetje. Slavnosti so se udeležila vsa katoliška društva frančiškanske župnije, ki so skupno s križarji in klaricami ter tretjeredniki tvorila špalir pri slovesnem vходу zlatomašnika v cerkev. Spremljala je jubilaranta pri vходу številna mariborska duhovščina s stolnim kanonikom in mestnim župnikom msgr. Umekom ter vsa samostanska družina. Slavnostno pridigo je imel p. Gabrijel Planinšek, ki je v vznesenih besedah govoril o izredni milosti zlate maše. Na koru so peli pevci pod vodstvom župnika g. svetnika p. Valerijana Landergotta Mittmanovo mašo. Prostrana bazilika je bila nabito polna vernikov, ki so tako pokazali, kako spoštujejo priljubljenega jubilaranta p. Andreja.

P. Janez Žurga - srebrnomašnik.

V vsej tihoti, skromno in neopazno celo lastnim sobratom je dne 14. julija dopoldne daroval v znani romarski cerkvi Kalvariji v Kamniku srebrno mašo naš znani mineralog, docent na univerzi kralja Aleksandra v Ljubljani, p. Janez Žurga. Odličnemu slovenskemu znanstveniku ob srebrnomašniškem jubileju želimo, da bi v zdravju in v čast naše univerze dočakal tudi zlato mašo!

Letošnji frančiškanski novomašniki.

Nedvomno bo naše bravece zanimalo, kateri so bili letošnji naši novomašniki. Bilo jih je sedem:

P. Tarzicij Toš, po krstu Vincencij, je bil rojen dne 23. januarja 1909 v Zagrebu. V red je stopil 9. julija 1927 ter ondi napravil slovesne

obljube dne 13. julija 1931. Svojo novo mašo je opravil v Mariboru dne 14. julija, pri kateri mu je govoril generalni lektor p. Krizostom Sekovanič, znani pisatelj, pesnik in urednik mladinskega lista »Luč«.

P. Otmar Vostner, po krstu Janez, je bil rojen dne 18. avgusta 1908 pri Sv. Emi. V red je stopil dne 12. avgusta 1927 ter napravil redovne obljube dne 18. avgusta 1931. Svojo novo mašo je bral dne 14. julija pri Sv. Emi, pri kateri mu je govoril p. Ludovik Dovč, tedaj voditelj III. reda pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah, sedaj nastavljen v Ljubljani.

P. Kalist Langerholz, po krstu France, je bil rojen dne 23. januarja 1911 v Beljaku na Koroškem. V red je vstopil dne 12. avgusta 1927, ter ondi napravil obljube dne 4. oktobra 1932. Novo mašo je bral dne 21. julija v Mariboru, kjer mu je govoril visokočastiti g. eksminister dr. p. Regalat Čebulj, kustos provincije.

P. Baldomir Weingerl, po krstu Janez, je bil rojen 15. septembra 1911 pri Sv. Barbari. V frančiškanski red je vstopil 12. avgusta 1927 ter ondi napravil slovesne obljube dne 8. decembra 1933. Novo mašo je bral pri Sv. Barbari dne 21. julija,

pri kateri mu je govoril častni kanonik prof. Anton Trstenjak.

P. Emanuel Brglez, po krstu Ignacij, je bil rojen dne 22. julija 1911 v Slivnici pri Celju. V frančiškanski red je vstopil 12. avgusta 1927 ter ondi napravil slovesne obljube dne 4. oktobra 1932. Svojo novo mašo je opravil v Slivnici pri Celju dne 28. julija, pri kateri mu je govoril univerzitetni profesor dr. Fr. Ksaverij Lukman.

P. Benjamin Tomšič, po krstu Rafael, je bil rojen 12. oktobra 1911 v Kandiji pri Novem mestu. V frančiškanski red je stopil dne 29. avgusta 1927. Redovne obljube je napravil dne 24. oktobra 1932. Svojo novo sv. mašo je bral v Novem mestu dne 14. julija, pri kateri mu je govoril visokočastiti g. eksminister dr. p. Regalat Čebulj, kustos provincije.

P. Anastazij Bajuk, po krstu Marijan, je bil rojen dne 2. aprila 1912 v Ljubljani. V frančiškanski red je stopil 29. avgusta 1927. Slovesno se je Bogu zavezal dne 8. decembra 1933. Novo sv. mašo je bral dne 21. julija v Novem mestu, kjer mu je pridikal znani govornik p. Gabrijel Planinšek, voditelj III. reda v Mariboru.

Beseda božja in življenje

»Čas je kratek. Odslej naj bodo tudi, kateri ta svet uživajo, kakor bi ga ne uživali — zakaj podoba tega sveta preide.«
(1 Kor 7, 29. 31.)

Nobene stvari ni tako težko doseči na potu popolnosti, kakor čednost zmernosti. Človek je namreč že po naravi nagnjen, da pri vsaki stvari rad napravi premalo ali pa preveč. Star slovenski pregovor sicer pravi: »Srednja pot je zlata pot.« Toda umetnost, velika umetnost je to srednjo pot najti.

Najvažnejša je ta srednja pot v tem, da človek zemeljske dobrine, katere mu je Bog dal v rabo, porablja le tedaj in le v toliko, v kolikor mu je to potrebno za doseg večne blaženosti.

Zemeljske dobrine moramo vedno le tako uporabljati, kakor uporabljamo na primer vžigalice. Ko smo napravili luč, tedaj vržemo vžigalico proč, drugače si opečemo prste. Te zemeljske dobrine so prav tako kakor vžigalice le sredstvo k cilju, ne pa cilj sam. Hrano in pijačo moraš uživati, toda če hočeš biti zmeren, in se držati srednje poti, jo moraš uživati le toliko, kolikor je potrebno, da si ohraniš življenje in

zdravje. Počivati človek mora od časa do časa, pa seveda le toliko, kolikor je potrebno, da si pridobiš nazaj izrabljene moči. Podoben moraš postati orlu, ki se spusti na zemljo le tedaj, kadar si vzame hrano, drugače pa ostane v zračnih višavah. Svet moramo le tako uživati kakor bi ga ne uživali.« (1 Kor 7, 31.)

Zemeljske dobrine moramo uporabljati tako, kakor delajo ptiči kadar uživajo hrano. Ti so namreč pri uživanju silno previdni in vedno gledajo okoli sebe, da bi jih kdo ne ujel. O da bi mogel vsakdo govoriti, kakor je govoril sv. Frančišek Saleški: »Jaz ljubim tu na zemlji le malo stvari, in še teh malo stvari le malo ljubim.«

Vendar pa zmernost ali tako imenovana srednja pot ne obstoji v tem, da človek še manj uživa, kakor je potrebno, s čimer škoduje svojemu zdravju, tako da bi potem niti svojih stanovskih dolžnosti in drugih dobrih del ne mogel opravljati. Zato sem omenil že ob začetku, da ne smemo pretiravati ne navzgor ne navzdol, da ne smemo storiti ne preveč in ne premalo. Srednja pot je zlata pot, ta pogovor velja še prav posebno pri zmernosti.

DR. TIHAMER TÓTH — F. T.:

Ali znaš reči »ne«?

Brez te umetnosti ni značajnega fanta! Če v tebi vro nagona poželjenja in strasti, če po žalitvi vzplamti v tebi ognjeni sopuh strupenega plina in sili na dan skozi žrelo tvojih ust; če te mika greh, znaš li odločno udariti z nogo ob tla in spregovoriti kratko, odločilno besedo: »Ne!«? Nikakega izbruha! Nič ne bom nepremišljen! Ne bom se tepel! In ne prepiral! Cezar* se je hotel odvaditi nepremišljenih, prenapljenih besedi, pa je štel do 20, preden je odgovoril. Čudovito sredstvo! Čemu? Da naš boljši del zatne naglo vzplameneča čuvstva in si pribori veljavo.

Po krasnem odvozu zdrči fant na svojih smučeh. Zdajci zazija brezno! Kakor strela urno zavije v gibkem, kratkem loku vstran in obstane na robu kakor marmornat steber. Izvrstno! Odlično! Kje si se pa naučil? »Hm,« — pravi fant — »tukaj nisem začel. Izprva sem se moral dosti vaditi, preden sem znal ustaviti na nekoliko položnejši prog.«

* Gaj Julij Cezar (100—44 pr. Kr. r.), rimski državnik in vojskovodja.

Življenje je tudi smučanje mimo množice prepadov. In vsak strmo-glavi vanje in se pobije, če ni neštetokrat poskušal obstati kakor mar-mornat steber, da bi viharju razdraženih strasti kljubovalno zaklical »ne«.

Vaja volje ni nič drugega kakor načrtno podpiranje duše v njenem boju zoper uslužujočo premoč telesa. Kdor se kratko malo vda slehernemu vznujenemu poželenju, izgubi oporo in vodnika. Zdaj pač razumeš be-sede Gospodove: »Nebeško kraljestvo trpi silo in le silni ga otemajo.« Prvi pogoj značaja je: Da se borimo zoper samega sebe in da spravimo v red divjino svojih neurejenih nagonskih sil.

Med svetovno vojno so dostikrat rekli: »Najboljša obramba je napad.« Dejansko ima prednost, kdor prvi naskoči. Tudi v veliki bitki duše svoj značaj najlaže obvaruješ poraza, če pogumno naskočiš; naskakuj dan za dnem (čeprav samo v majhnih praskah) sovražno vojsko, ki tiči v tebi in tod ukazuje: lenoab, lagodnost, neljubeznivost, muhavost, sladkosned-nost, radovednost i. dr.

Kdor ni v mladih dneh se vabil,
da bi umel krotiti želje,
in ni krepil si vedno volje,
sam sebi je sovrag najhujši,
se z besedo in dejanjem kolje
in pogubljen je, preden se zave.

(Weber.)

Bojim se, da skoro ne boš verjel, kakšno neznansko moč samo-premagovanja je dokazal ženevski rastlinoslovec Abauzit. Dva in dvajset let je vsak dan meril zračni tlak in ga skrbno beležil. Nekega dne je prišla v hišo nova služkinja in začela v učni sobi takoj vse od kraja snažiti. Učenjak pride in vpraša dekle: »Kje so listi, ki so ležali tu okoli tlakomera?« »Listi? Tako so bili umazani, da sem jih požgala, pa sem zato pripravila čisto nove.« In zdaj, misli si, kaj bi bil nato storil ti! In kaj je naredil on? Prekrižal je roke; za trenotek je bilo videti, kakšen vihar mu divja v notranjosti, nato je pripravljeno in mirno dejal: »To je bil plod 22 letnega dela, odslej se v tej sobi ne dotakni nobene stvari več!«

Poizkusi, ali ga moreš glede mirnosti posnemati v veliko manjših rečeh!

Ali veš, zakaj dosti fantov kadi? (Tudi takšni, ki dobro vedo, da je odveč.) Zato, ker jim »diši«? Nikakor ne! Samo ker tudi drugi kadé. Zakaj bahavo vse presojamo? Ker tudi drugi tako delajo. Zakaj je kdo lahkomiseln dečko? Ker so tudi drugi.

Treba je velike duševne moči, da svoje нравstveno naziranje, svoje prepričanje braniš v družbi, ki je drugačnega mišljenja. Treba je vžiga-jočega poguma, da se v svojem verskem prepričanju nikomur na ljubo ne umakneš niti za ped. Kdor pa nima tega poguma, je slabič in ni zna-čajan fant.

Oh, koliko mladih ljudi je, ki bi v bitki z blazno smelostjo napadli četo kazakov, pa jih je v družbi sram priznati svojo vero, kajti »kaj po-rečejo ljudje?« Prav dosti jih je, ki zataje svoje plemenitejše нравstveno naziranje in se smejejo umazanim pogovorom ali se celo sami razgo-varjajo, »ker vendar tudi drugi tako delajo«.

Kdor je značajan, ne vpraša: »Kakšni so drugi? Tudi jaz bom tak.« Kdor je značajan, ne gleda: »Kaj delajo drugi? Tudi jaz bom storil tako.« Cvetlica odpre svojo čašo jutrnjemu solncu in se ne ozira, kaj delajo druge rastline, temveč pogrezne svojo glavico v toplo kopel solčnih žar-kov. Solncu naproti! pravi tudi značajan fant. Orel ne pogleduje bojazljivo

za drugimi pticami, se bodo li te tudi vzpele gori v visočino, temveč se zavihti v sinje višave, svetlobi naproti. Kvišku, ad astra! — to je geslo značajnega fanta.

Srečen si, če lahko, kadar je treba, odločno rečeš »ne«.

»Ne!« reci svojim tovarišem, če te hočejo zvabiti k prepovedanim stvarim.

»Ne!« zakliči svojim nasladam, če te hočejo slepoma potegniti za sabo.

»Ne!« zakliči sleherni izkušnjava, ki te hoče z laskanjem omrežiti.

Iz dnevnika

Tule priobčujem nekaj strani iz dnevnika velikomestnega drugošolca. Spoznal boš dva človeka: enega, ki se z nesramno lahkomišelnostjo prepušča veletoku; drugega, ki se kot jekleno trden značaj ume brzdati.

— Včeraj sem obiskal Pretnarja; ampak drugič me ne vidi več. Verbič mi je tudi prigovarjal in sam me je bil večkrat povabil, pa sem se odločil, dasi mi je bil — Bog ve zakaj — nekam zoprn. Še posebno, odkar je nekoč po veronauku zasmehljivo pripomnil: »Verouk je za otroke, ne pa za odraslo mladino!«

Torej opisati moram najprej njegovo sobo. Takšnega nereda nimaš niti na kramarskem semnju! Pozvonim. Služkinja odpre: »Mladi gospod se uči v svoji sobi. Prosim, izvolite — —«

Po sobah vidiš vsepovsod znamenja bogastva: ogromne slike na stenah, perzijske preproge, druga od druge lepša.

Potrkava, toda »mladi gospod« je menda zelo zatopljen v svoje delo, kajti nič se ne oglasi. Tiho odpreva. Tu sedi prijatelj Pretnar, s komolci sloneč nad številko »Ilustriranega lista« — in spi. Pod časopisom leži francoska slovnica, odprta, da lahko brž zamenja, če bi prišel oče. To pot bi se mu bilo to kaj težko posrečilo...

Preden ga prebudim iz njegovega marljivega »učenja«, se naglo ozrem po sobi. Na pisalni mizi so tale »učila«: luknjast gumi za nogometno žogo, polit s tinto, sveder poleg kolesarske sesalke in ena rokavica. Zraven leži zrezljano ravnilo, radirka, manjši in večji gumbi pa računski zvezek. Na drugi strani strašilni samokres, odčepnik in prižigalnik, spodaj polovica latinskega slovarja (druga polovica je pod mizo). Pivnik, 50 do 60 tujih znamk, ključ za drsalke in ena zapestnica. Vse to leži križem kražem okoli namizne svetiljke. Karla Maya in Prešernovih pesmi ne smemo pozabiti. Vmes je slovenska čitanka in algebra. Razglodan konček svinčnika in štirje rabljeni vozni listki dopolnjujejo zatišje. Sredi te zmešnjave sedi Pretnar in dremlje. (Uhl sem se zgrozil, če je v svoji notranjosti tudi takšen!)

Med tem se je prebudil. Iz navade seže po časopisu, da bi ga zamenjal s francosko slovnico; ko pa opazi, da ni prišel oče, mi z malomarno eleganco seže v roke.

— »Oh, ti si prišel! Sijajno! Pozdravljen! Prosim, sédi! Bi kadil? Prave egiptovske...« in z gosposko kretnjo privleče cigarete iz skrivališča v miznici.

»Hvala, ne kadim. Ti že smeš? Kje si jih pa dobil?«

»Vzel sem jih..., to se pravi, dobil sem jih od očeta... vseeno, tu so. In ti še ne kadiš? Kakšen svetnik pa si! Seveda, majhen otrok ne dela, česar ne sme.«

Vrelo je po meni, toda premagal sem se in mirno odgovoril:

»Vsekakor ne storim ničesar, kar mi prepovedo starši. Doslej sem vselej spoznal, da so imeli prav. Sicer se pa ne odrekam kajenju zavolj tega, ker je prepovedano, temveč načeloma. In pri tem ostanem.«

Potem je pravil o počitnicah pri morju, o svojem motornem kolesu in vsakovrstnih neumnostih. Nato je začel z umazanimi šalami, čeprav je videl, da se jim ne smejem. Ko je pa privlekel fotografije malo oblečenih gledaliških igralk in se bahal s svojimi uspehi, sem vstal in šel. Pograbila me je dolgo zatirana jeza in zelo sem se moral premagovati, da mu nisem rekel več nego: »Toda mislim sem, da si me povabil k zabavi, ki se človeku spodobi...«

Po tem zoprnem obisku sem moral k reki. Nevidna moč me je gnala ven, ven na sveži zrak v jasni večer. Bil je mrzel zimski večer, svetlo so sijale zvezde. Čisto sam sem hodil sem in tja, moja nemirna duša se je obračala k nebesom — in kakor v molitvi sem zaklical: »O, ve zvezde! Čiste ste! Čiste in brez madeža! Kako umazan je svet in kako ogabni so ljudje!« Dolgo sem še blodil okoli zatopljen v te misli.

To pot sem prvič obiskal Pretnarja; gotovo pa sem ga obiskal zadnjič. —

J. PLOHOVICH — V. T.

Na železnici

Zopet smo morali nazaj v mesto. Počitnic je bilo konec in kmalu po kosilu smo stopili na vlak ter se poslovili od prelepega kraja. Vožnja ni bila nikaka zabava, kajti sonce je pripekalo s silno vročino in v vlaku nas je sprejel slab, dušеч zrak. Tudi odpiranje oken ni dosti koristilo, kajti vroči, suhoparni zrak, ki je tlačil vse k tlom, je silil tudi skozi okna in nas dušil.

Končno se je začel vlak premikati. Morda se bo z vožnjo zrak malo ohladil.

»Ali kaj misliš sedaj na ljudi, ki nas vozijo?«, sem vprašal svojega malega spremljevalca.

»Na strojevodjo — na kurjača! O joj, kako vroče mora biti šele tema dvema. Posebno, če odpreta še vrata peči, motem mora biti — morda tako vroče kot v peklu!«

»Midva sva pa pravkar vzdihovala na vročino in muhami v tem oseb-nem vozu. Pri vsem tem se nam pa v primeri z ljudmi tam spredaj godi še vendarle prav dobro, ali ne?«

Naslonila sva se na okno in gledala divno okolico. Lažje sva pre-našala vročino med vožnjo.

Tedaj pa je začel vlak voziti počasneje in počasneje, dokler ni skoro korakoma vozil. Kaj se je zgodilo? Na progi so delali. Zarjaveli progovni delavci so stali ob progi z motikami in lopatami v rokah ter gledali za vlakom. Večina so imeli le hlače in čevlje; preko golega, a prašnega gor-njega dela telesa pa jim je curljal pot.

»Le poglej uboge delavce! Kaj morajo ti vse pretrpeti! V tej vročini morajo kopati jarke, nasipavati gramoz ter polagati pragove. In pri tem delu ne morejo počivati niti lenariti, še manj pa postopati. Vsi vedo, da če dobe ukor, lahko zgube službo in to pomeni biti brezposeln. In sto in sto jih čaka na njih mesto. Nihče pa ne vpraša po poedincu. Nihče ne skrbi zanje, ne za njih žene, otroke, če njihova delovna sila omaga, če njihovim rokam izpade orodje. Vsak je skoro izključno sam nase navezan.«

Take misli so napravile, da sva vožnjo v tej vročini lažje prenašala. Mislila sva pa še na mnoge druge delavce, ki si morajo služiti kruh pod enako težkimi pogoji. Morda baš na najbolj pomilovanja vredne: Na rudarje, ki globoko pod zemljo v rovih kopljejo premog, kurjače na ladjah, lokomotivah in v tovarnah; snažilce tovarniških peči in kanalov. Na vse, ki so pri svojem delu vedno v nevarnosti, ki morajo pri vsakem opravilu biti v skrbeh za svoje življenje.

Velika je množica junaških, pridnih mož, ki so na delu v območju človeškega gospodarstva, človeške skupnosti. Seveda tudi vsak zase — toda predvsem pa za nas vse!

Praznovanje 700 letnice smrti sv. Elizabete med Frančiškovo mladino v Novem mestu

Letos 20. oktobra bodo praznovale vse Frančiškove organizacije v Novem mestu 700 letnico smrti sv. Elizabete. Glede te proslave se je sešel v avgustu ožji odbor višjih fr. križarjev in sklenil, da se bo obhajala proslava na sledeči način:

Tri dni pred 20. oktobrom, 17., 18. in 19. bo ob 6 zjutraj skupna recitirana sv. maša s skupnim sv. obhajilom. Popoldne česčenje presv. Rešnjega Telesa iz molitvenika Večno življenje, nato govor in litanije. V nedeljo zjutraj ob pol 6 slovesna sv. maša s skupnim sv. obhajilom Frančiškove mladine in Tretjega reda. Popoldne bodo ob 3 litanije in sprejem v nižje križarstvo. Po litanijah pa bo v samostanski dvorani slavnostna akademija, katero priredimo mi, Frančiškova mladina.

Gotovo je pa, da je to samo nekaka podlaga na katero bo širši odbor križarjev pričel zidati in ustvarjati lep program celotne proslave. Določeno je tudi da se mora točen program sestaviti že do 20. septembra. Tako se bo že pričelo takoj po 20. septembru podrobno dopolnjevanje že sedaj v glavnem pričetega dela. S križarskim pozdravom

predsed. V. F. K.

E. BOJC:

Dobrodelnost v času luteranizma

II.

Protestantstvo je sicer okrepilo javno dobrodelnost, prave krščanske dobrodelnosti pa ni dvignilo, ampak ji celo zavrlo pot. Ob upadanju srednjega veka je dobrodelnost trpela zaradi nazadovanja redov in otrplosti raznih bratovščin in družb. Zamenjava naturalnega v denarno gospodarstvo je povečala brezposelnost in prosjaštvo. Ko se je pojavila javna dobrodelnost, se je naglašal privilegij potrebnih domačinov pred tujci. Tačas so nastali tudi novi predpisi za mestne reveže (1520—30). V prvi vrsti stoji zdaj meščan, ne pa človek in kristjan. Zato je bila v tej dobi Cerkev zainteresirana na tem, da pride do veljave skrb za reveže. Glede beračenja je Luter zavzel radikalno¹ stališče, dočim je katoliška Cerkev ostala v sredini, upoštevaajoč razne možnosti. Protestantstvo torej ne po-

¹ odklonilno.

menja nikake nove dobe v karitativnosti, kakor n. pr. pojav sv. Frančiška v 13. stol. ter sv. Elizabete in sv. Vincencija Pavelskega. Temu poslednjemu se je posrečilo, da je stare samostojne skrbstvene družbe spet obudil, jim dal novo vsebino, obenem pa razpršil vsa pomišljanja s strani Cerkve. Njegove sestre »usmiljenke« so si kmalu osvojile ves svet.

Nove karitativne organizacije so se do srede 19. stoletja samo dopuščale. Niti »uršulinke«, niti »salezijanke« se niso mogle držati v svojih starih oblikah. Šele sv. Vincencij je imel tu uspeh. Papež Benedikt XIV. je z bulo »Quamvis iusto« (l. 1749) ustvaril milejše zadevne predpise. Leon XIII. pa je z ustanovo »Conditae a Christo ecclesiae« ustvaril močan pravni red. Sv. Vincencij je postavil tudi ženo v čisto karitativno delo v samostojnejši in razsežnejši meri kot prej. Odslej je ona najprej »služabnica revežev in bolnikov«, potem šele »verna«.

Izmed pisateljev o dobrodelnosti naj za 15. in 16. stoletje omenimo sv. Antonina, nadškofa v Florenci (1389—1459) ter predvsem še laika Vivesa, ki je napisal z delom »De subventione pauperum sive de humanis necessitatibus« — prvi samostojni spis o dobrodelnosti. Vsebina prvega dela tega spisa je v glavnih točkah tale: 1. Dobrodelnost na splošno in o dolžnostih posameznika. 2. Vzroki revščine in različni načini pomoči (tu naglaša posebno važnost dobre vzgoje), naravno veselje na karitativnem udejstvovanju, ki nima ozira na zemsko povračilo ter končna izjava, da ni pravega krščanstva brez medsebojne pomoči. — V drugem delu je govor o nalogah oblasti: 1. Redna oskrba bolnikov. 2. Zaposlitev revežev. 3. Posebna izvolitev dveh župnijskih senatorjev, pri katerih naj se javni berači pod kaznijo zглаšajo. — Splošno se naglaša, da je največja čast mesta, če je brez javnih beračev. Skrbi naj se tudi za otroke. — Razen tega pridejo tu v poštev še razne resolucije deželnih shodov. Tako n. pr. iz l. 1523: Vsaka občina naj skrbi le za svoje lastne reveže, ali iz l. 1544: Nihče ne sme brez izkazila od župnije, ki se izda šele po opravljeni spovedi, prosjačiti. — Dalje določbe: 1. Vsako mesto ima pravico odkloniti prosjačenje, če za to drugače poskrbi. 2. Vsaka občina je obvezna podpirati le svoje reveže. 3. Prosjaki, ki so v izredni potrebi, se ne smejo odvrniti. 4. Kar se ostalih, tujih beračev tiče, ni soglasje o pravici odklonitve. 5. Nihče ne sme beračiti iz delomržja. 6. Treba je skrbeti za dobro vzgojo in pravočasno zaposlitev otrok.

Redovništvo in dobrodelnost

Usmiljeni bratje sv. Janeza od Boga so bili najbolj na delu v 17. stoletju. Tedaj so imeli 300 bolnišnic z 11.500 posteljami in 200.000 bolnikov na leto. Razširili so se iz Španije — v Granadi so l. 1540 ustanovili bolnišnico in bili kot kongregacija od papeža l. 1611 potrjeni — v Italijo, Francijo, Nemčijo in na Poljsko začetkom 19. stoletja. Že v l. 1602 so bili na pobudo kraljice Marije Medici poklicani v Pariz, kjer so oskrbovali bolnišnico, v kateri se je mudil tudi sv. Vincencij. Kardinal Schwarzenberg je v Pragi razdelil avstrijske hiše l. 1859 na avstrijsko-češko, notranje avstrijsko-štajersko (Graz!) in ogrsko provinco. Potem, ko je Jožef II. staro nemško provinco oviral, se je l. 1783 ustanovila nova sv. Karla Boromejskega (v Münchenu). V Šleziji pa je bila posvečena sv. Hedviki. Po statistiki iz l. 1912 šteje red: 9 provinc, 107 bolnišnic ter 1667 bratov.

Aleksanci in zellitinke so bili pa laična bratovščina srednjega veka (v Achenu). — Iz idej sv. Frančiška Saleškega so nastale Boromejke, ki so dosegle v Nemčiji 206 hiš z 1800 članicami-sestrami, v Franciji 120 hiš s 14.000 sestrami ter v Avstriji 35 hiš s 350 sestrami.

Vincentinke, sestre sv. Vincencija Pavelskega — naše usmiljenke — pa so imele, kot že omenjeno, največji dobrodelni pomen med vsemi redovi tačas. Sv. Vincencij je l. 1634 našel v Luisi de Marillac razumevajočo pomočnico. Ta je s tremi deklicami osnovala v samostanu »Šolo ljubezni« dne 25. marca 1634, kjer so se vzgajale »filles de charité« — »služabnice revežev in bolnikov« in napravile potem kot take zaobljubo. Šele polagoma je prišel Vincencij do sestave pravil, ki so vsebovala tri obljube popolnosti v »čast božjo in ljubezen Kristusa do revežev«. L. 1655 je pariški škof Gondi odobril družbo in pravila. Šele l. 1668 — po smrti Vincencija — pa jih je odobril tudi papež Klement IX. Prvotna obleka je bila siva s čepico, kasneje pa se je vpeljal bel klobuk in temna obleka (siva, modra, črna). Glavna njih naloga je bila hišna oskrba revežev, vendar jim ni zaprto nobeno karitativno delo. Razen v Franciji so se usmiljenke hitro razširile še na Poljskem, kjer so imele že l. 1694 materno hišo (v Kolnu), l. 1783 v Lwówu in l. 1859 v Krakówu ter še v Warszawu. L. 1721 je že bilo skupaj okrog 300 hiš s 1500 sestrami, ki so do revolucije narastle še na 475 hiš. Izmed teh jih je bilo na Poljskem in Nizozemskem 50, ostale pa v Franciji. Za francoske revolucije pa so se razširile tudi drugod: n. pr. v Italiji, Španiji, na Portugalskem. — Tu je treba omeniti še delovanje Jeanne Marie Rendu (1787—1856), s. Rozalije, ki je ustanovila šolo za reveže, dojenčnice, ubožnice in hiralnice. Ves Pariz je dobival zadevno podporo od nje. Vrsta plemenitih delavcev na tem polju se je pri njej izšolala. Samemu Ozanamu je bila v podporo. L. 1889 je red izkazoval že 2400 ustanov in sicer: 890 v Franciji, 450 v Italiji, 367 v Španiji, 200 v Avstriji, 103 v Združenih državah Amerike, ostale v Belgiji, Južni Ameriki in na vzhodu. L. 1914 pa je statistika izkazala že 36.000 ustanov in 3900 hiš.

Sv. Elizabeta ni osnovala svojega reda, ampak se je udejevala dobrodelno kot tretjerednica. Šele od 15. stoletja dalje je nastopilo samostansko udejstvovanje. V Avstrijo so n. pr. prišle šele l. 1694 (najprej v Graz, potem tudi na Dunaj in v Celovec). Z Dunaja so konec 18. stoletja prešle na Ogrsko. Danes je teh ustanov 47 s 620 sestrami. — Po sv. Elizabeti se imenujejo tudi »Sive sestre«, ki pa so sicer samostojna ustanova. L. 1906 je bilo 295 sem spadajočih ustanov z 2500 sestrami. — Med različne družbe sv. Frančiška spadajo: Revni bratje (skupaj okrog 250 ustanov), Frančiškovi bratje in Frančiškove sestre. Te poslednje štejejo okrog 110 ustanov z 860 sestrami, ki vodijo osnovne šole, dekliške domove in vzgojevalnice.

Siceršnje družbe usmiljenih sester so še n. pr. »Revne deklet Kristusove«, ki jih je ustanovila kmečka deklica Katarina Kaspar in so že ob njeni smrti izkazale lep uspeh z okrog 200 ustanovami in 2000 sestrami. Pred vojno je njih število poskočilo na 290 ustanov s 3000 sestrami. — Podobno tej je kmečka deklica ustanovila tudi »Sestre Najsvetejšega Odrešenika«, ki štejejo zdaj okrog 350 hiš z 2800 sestrami in razpolagajo z: 269 ambulancami, 79 bolnišnicami, 45 ubožnicami, 25 sirotišnicami, 122 zavetišči in vrtci ter s 113 obrtno-ročnimi šolami. — Dalje naj omenimo še: »Hčere nebeškega Odrešenika« in »Služabnice sv. Deteta Jezusa« v Würzburgu, kjer je nastala tudi »Zveza katoliških deklet otroštva Kristusovega«, »Katarinke«, ki tvorijo škofijsko kongregacijo z 68 ustanovami in 450 sestrami, »Dominikanke«, ki štejejo 43 hiš s 760 se-

strami in »Revne šolske sestre od tretjega reda sv. Dominika«, ki imajo 64 hiš s 500 sestrami. — Župnik Schneider je dalje ustanovil l. 1863 v Breslau (Šlezija) tako zvane »Marijine sestre«, ki štejejo okrog 90 ustanov s 580 sestrami. Poljska ustanova so »Dekleta Marije Brezmadežnega Spočetja« s 95 hišami in 500 sestrami ter »Šolske sestre usmiljenja« z 71 hišami in 630 sestrami.

Izmed moških redov naj omenimo: Trinitarce (»Ordo trinitatis de redemptione captivorum«). Poleg glavnega in prvotnega namena, da rešujejo jetnike (redemptoristi!) iz suženjstva nevere, so gojili še bolničarstvo in dušno pastirstvo. — V Ameriki so se ustanovili Mercedarci, ki so dosegli v 17. stoletju 265 ustanov (izmed njih v Evropi komaj 100). Po revoluciji v Franciji so bili zatrti. Obema redovoma: — redemptoristom in mercedarcem — so vključeni tudi »Tertranci«, ki so se posvečali karitativnosti in vzgoji.

Razen naštetih bi omenili še lahko »Križarje«, ki pa niso vsi za karitas enako pomembni. Razširjeni so bili zlasti zgodaj v Šleziji in na Poljskem. — Pri deklicah se udeležujejo zlasti »Magdalenke«, »Žene Dobrega Pastirja« (katerih prvi samostan je bil ustanovljen l. 1226 v Wormsu; sedaj štejejo 40 samostanov in 230 sester) ter »Angelinke« v Italiji. Pri teh je vsaka spokornica-varovanka dobila posebno ime in sestro za mater. — V Avstriji je bila l. 1853 ustanovljena hiša za oskrbo ženskih jetnic. Zdaj so že 4 hiše z 200 sestrami.

Dobrodelnost sestra pravičnosti

Absolutizem ni s svojo prisilnostjo blagoslovil dobrodelnosti. Zato pa se je lepo razvijala zasebna dobrodelnost tako v Franciji, Angliji i. dr.). — 19. stoletje je prineslo tudi mnogo novih dobrodelnih društev. Krona vseh dobrodelnih organizacij je postala (v Nemčiji) Karitativna zveza, ki je mogla ob svojem srebrnem jubileju zastopati skoraj vso nemško dobrodelnost (osnovala se je l. 1898). Morda najtemnejše, kar tiče tega dela pa je 17. in 18. stoletje. Vzrok temu je tridesetletna vojna s svojimi strašnimi posledicami. — Omenimo naj tkzv. »delovne šole«, ki so jih vodile najprej župnije, potem posebni šol. sveti. Pospeševatelj teh šol je bil zlasti znani češki škof Kindermann. Poleg osnovnega pouka se je podajal v njih še uvod v rečnost, vrtnarstvo, sadjarstvo in obrt.

V splošnem lahko rečemo, da se je nad dve tretjini redovniških oseb udeležovalo dobrodelno. Prevladujejo pa ženski redovi.

Za prehod v novejši čas naj sledi v nadaljnjem navodilo velikega papeža Leona XIII. o krščanski dobrodelnosti: »Ubožcem dajati iz naše obilice je dolžnost, ki jo je naložil nebeški Mojster vsem kristjanom. Pomagati pa je treba revežem, ki so v izredni stiski bolj in več, kakor pa preobilujemo, zato, ker nosijo podobo nebeškega Očeta na sebi. Stremiti je treba za tem, da reveži blagoslove očetovsko skrb, ko jim je po naši roki božja roka blizu — to kaže v pravi luči le veličino in pripravljenost na pomoč v krščanski dobrodelnosti.« — On ne gleda na karitativnosti le krepost dobrodelnosti, ampak tudi sredstvo, da se izpelje velik problem krščanske pravičnosti k rešitvi. Socialisti imajo lastninsko pravo za človeško iznajdbo in smatrajo, da se mora posest bogatih odvzeti nekaznovano. Cerkev pa priznava naravno neenakost ljudi na telesnih in duhovnih silah ter prav

tako tudi na posesti in hoče zato lastninsko pravo ohraniti, ker ve, da je tatvina in rop od Boga prepovedana. Pri tem pa ne zanemarija skrbi za reveže. Spoštuje jih, ker vidi v njih Kristusa. Pomaga jim na vse mogoče načine, pripravlja ubožnice, bolnišnice in jih ščiti. Bogatinom pa ukazuje, da dajejo revežem, s čimer obilujejo. Kaže jim pri tem zgled Kristusa, ki je bil reven. To je približno vsebina okrožnice »Quod apostolicum«. — V okrožnici »Grave de comuni« opravičuje miloščino in dobrodelne naprave. — Tudi v znameniti encikliki »Rerum novarum« je pasus o karitativnosti in njenem razmerju do javne dobrodelnosti, ki se glasi: »Daje se prednost državni dobrodelnosti in se hoče z njo zatreti cerkveno. A zgolj človeške institucije ne morejo biti kos krščanski ljubezni, tisti ljubezni, ki se popolnoma žrtvuje za tujo srečo.« — Oboje udejstvovanj: cerkveno in svetno ima sicer iste cilje, le v načinu, razsežnosti in nagibu je razlika. — Karitativni pisec Buss, ki je napisal delo »Orden der barmh. Schwestern«, navaja v njem glede tega vprašanja to-le osnovno misel: Vpeljati je treba organsko zvezo med cerkveno in državno dobrodelnostjo. Povdarja tudi potrebno ločitve med resnično in napačno revščino, vendar ne navaja točnejših podatkov o načinu in izvedbi tega.

Tako smo prišli do poglavja: Dobrodelnost od 19. stoletja dalje. Vendar se — kakor že v vse dosedanjem — ne bo mogoče držati strogo te časovne meje. Dobrodelno udejstvovanje 19. stol. posega s svojimi koreninami tudi v prejšnja stoletja nazaj. To bo zlasti občutno tam, kjer bomo podali sliko karitativnosti in nje stanje po raznih državah. Le vsled dejstva, da je na krščansko dobrodelnost posebno vplivalo vprav protestantstvo, doba krščanstva z javno dobrodelnostjo, doba tridesetletne vojne in absolutizma, kakor tudi vsled posebno razširjene in organizirane dobrodelnosti v 19. stoletju, je bilo primerno ločiti ves ta razvoj krščanske dobrodelnosti tako, kot razdeljujejo naša poglavja. S tem — se zdi — postaja pa tudi celotna, v teh grobih črtah podana zgodovina krščanske dobrodelnosti preglednejša in jasnejša.

P. ROMAN

Novo znamenje III. reda v Ljubljani

Mojster Plečnik je zasnoval kot velik prijatelj III. reda novo umetnino za ljubljansko skupščino. Ker je v resnici nekaj izrednega in nesvakdanjega, prinašamo sliko.

Slišali smo glasove, da je ta simbol premajhen kot nadomestek močnega bandera, ki ga je bilo res nekaj videti in so ga trije možje komaj, komaj nesli. In sedaj ta igrača!

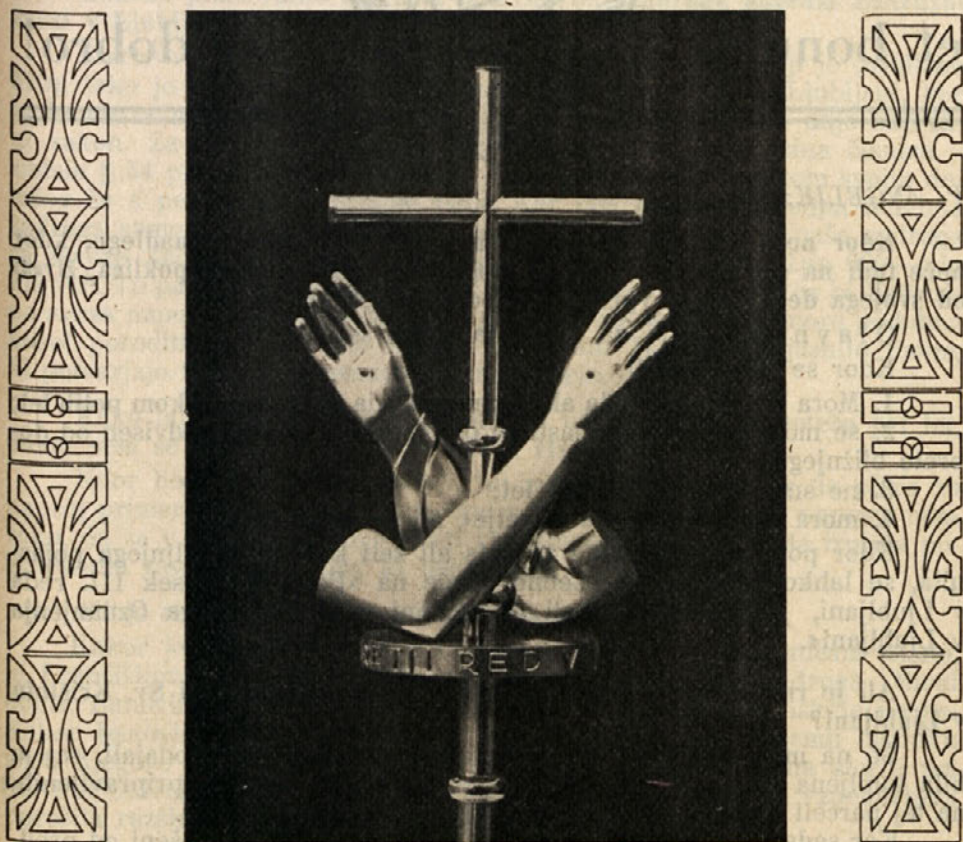
V resnici se zdi majhen. Visok je pač, toda tako droben! In tako moram najprej povedati nekaj misli o praporih, znamenjih ali simbolih različnih organizacij.

Prapor je nekaj drugega kot zastava. Prapor je že po svoji nalogi nekaj manjšega za gotovo skupino, ki ni preštevilna, kot nekaj zbiralni znak. Prvotno je imel prapor čisto vojaški značaj in je kot tak prišel tudi v uporabo za posamezne organizacije. Zelo zanimiva bi bila zgodovina le-teh. V našem primeru ne gre ne za zastavo, tudi ne za prapor v prostem pomenu besede, temveč za simbol, za znamenje.

Tretji red je brez dvoma ena najmočnejših in zaeno najstarejša verska organizacija svetnih ljudi v naši domovini.

Običajno imajo tretjeredne skupščine poseben križ za svoje nastope pri procesijah, preobleki, pri obljubah in podobnih prilikah. Vendar je križ preveč splošno znamenje, kljub temu, da je globoko in najbolj pomenljivo. Zastavo je naša skupščina že imela, pa je spričo modernih naprav v mestu domala neuporabna. Šlo je zato, da se ustvari ličen in globok simbol — znamenje, ki naj odgovarja miselnosti III. reda, in naj očituje Frančiškovo duhovno družino. Tako je nastalo to znamenje.

In pomeni? Križ objemata dve roki — Kristusova in Frančiškova. Obe imata rano na odprti dlani. — Da pride do veljave na čisto zlati

ploskvi, je umetnik prišel na misel vstaviti namesto izrezanih ran — ru-deče kamene, ki so v solncu kot živa kri. Roki sta nekoliko manjši kot naravni in vendar sta v svoji somernosti in izbranosti izraza zelo, zelo lepi. Izražata misel: Svet in Bog. Ne proč od sveta — ne beg pred svetom, ampak sredi sveta s križem v roki boriti se za vse lepo in dobro v svetu. To je Frančiškov ideal. To je grb frančiškanskega reda. To je modrost naših velikih prednikov, to je kar vse frančiškanske družine veže v eno veliko celoto.

Pod rokami je ploskev, ki nosi na obrobku napis: III. red v Ljubljani. Mojster je velel, da se ob vsaki slovesni priliki dene med roki sveže zelene vejice in preko plošče naj visi na vsako stran dolg bel trak iz svile. Da v vetru plahutaje pripoveduje, kako naj se sleherni Fran-

čiškov otrok dvigne nad zemljo, ne z grenkim obrazom odpovedi, ampak s tisto igrivo lahkotnostjo ljubezni, ki gre preko vseh ovir.

Če na ta način gledate svoje krasno znamenje — ga boste vsi vzljubili kot vodilo in velik klic: Sursum corda.

**Pax
et bonum!**

**Mir in
vse dobro!**

P. ANGELIK:

Kdor noče na stara leta biti sam sebi in drugim v nadlego, kdor hoče tudi na stara leta, ko ne bo mogel več vršiti svojega poklica, živeti od svojega dela, naj se vpiše v Podporni odsek III. reda.

Glavni pogoji za vpis v ta odsek so sledeči:

Kdor se hoče vpisati:

1. Mora biti ud III. reda ali se zavezati, da vanj stopi tekom petih let;
2. se mora preživljati z lastnim delom in ne sme biti odvisen od dobrote bližnjega;
3. ne sme biti star nad 55 let;
4. mora biti naročen na »Cvetje« ali se nanj naročiti.

Kdor potrebuje tiskovine za vpis ali želi kakega nadaljnjega pojasnila, se lahko pismeno ali osebno obrne na »Podporni odsek III. reda v Ljubljani, Marijin trg 4« ali na »Župni urad Marijinega Oznanjenja v Ljubljani«.

Ali je res, da ste prodali parcelo Stavbne zadruga pri Sv. Krištofu v Ljubljani?

Še na misel ni nikomur prišlo, da bi tisto parcelo prodajali, saj je bila kupljena zato, da bo nekoč, kadar bo dovolj sredstev pripravljenih, na tej parceli sezidan nov stanovanjski dom za ude III. reda.

Ker sedaj še nimamo sredstev za zidavo smo bili naprošeni od predstojništva župnije sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, da bi parcelo dali začasno, dokler je sami ne rabimo, na razpolago za otroško igrišče in to smo tudi storili. Kdorkoli take novice o prodaji razširja, samo po nepotrebnem bega ljudi. Če komu kaka stvar ni jasna, naj pride raje vprašat, saj vsakemu radi damo vsa potrebna pojasnila.

Spremenili ste ime zavarovalnega odseka brez dovoljenja članov in članic tega odseka!

Podporni odsek III. reda ni nikaka zadruga, ki bi bila registrirana pred oblastjo, ampak je samo odsek III. reda. Če bi bila to zadruga ali kako društvo, potem bi predlagali spremembo pravil, imena, oziroma sploh kakršnekoli spremembe na občnem zboru in le če bi občni zbor to dovolil in sklenil, bi lahko spremenili ime zadruga ali kaj drugega. Podporni odsek III. reda »Pax et Bonum« pa ni ne eno ne drugo, pri tem se pa

dejansko ni spremenilo nič, ker pravno ni važna označba, ampak samo to, če obstojajo premoženjske pravice, obveznosti in dolžnosti. Te so pa ostale popolnoma neokrnjene. Ravnotako bodo ostale te pravice, dolžnosti in obveznosti še tudi potem, ko bodo izpremenjeni tudi splošni pogoji v tem smislu, da bo odpadla povsod beseda »Zavarovalni« in se bo tako moral stavek splošnih pogojev »Podpornega odseka« nekoliko spremeniti. Pogoji sami pa ne bodo prav nič izpremenjeni, ker tudi ni potrebno. Zato ne nasedajte ljudem, ki vas begajo z neresničnimi vestmi, da je Podporni odsek III. reda razpuščen samo zaradi spremembe imena.

Kakšno jamčevalno dolžnost ima Stavbna zadruga napram Zadrुžni zvezi v Ljubljani?

Kakor vse zadruge v Sloveniji (vseh zadrug v Sloveniji je približno 670), tako je tudi naša zadruga članica Zadrुžne zveze v Ljubljani, ker je le na ta način deležna vseh pravic in ugodnosti, ki jih daje zadrुžni zakon. Za zaveze Zadrुžne zveze pa jamči vsaka Zvezina članica v smislu § 54 pravil Zadrुžne zveze v Ljubljani poleg z zneskom svojih deležev še s petkratnim zneskom istih. Ker ima naša tretjeredna Stavbna zadruga samo 1 zadrुžni delež v znesku Din 100.—, jamči naša zadruga za zaveze Zadrुžne zveze v Ljubljani samo še z zneskom Din 500.— in nič več. To pa bi prišlo v poštev le v skrajnem slučaju n. pr. če bi Zadrुžna zveza napovedala konkurz, česar pa ni pričakovati in se more podobna misel poroditi le v skrajno bolnih možganih. Toliko v pojasnilo tistim, ki potvarjajo tozadevno resnico kar na debelo.

Kako lahko dosežem pogrebno, če umrjem preden poteče pet let, odkar sem se vpisala v Podporni odsek III. reda?

Kdor hoče kaj takega doseči, ni treba drugega, kakor da plača za naprej primerno vsoto, ki je potrebna za pogreb, obenem pa napravi oporoko, da se v slučaju njegove smrti vsa preveč vplačana vsota izplača pogrebniemu zavodu ali tistim, ki bodo imeli skrb za pogreb.

Ali je res, da bo dom sv. Frančiška prevzela banovina.

Kakor je vsaj ljubljanskim tretjerednikom in tretjerednicam znano, je Frančiškov dom v Šiški prevzela tretjeredna Stavbna zadruga »Mirni dom«. Banovina nima pri domu prav ničesar iskati in tudi iskala ne bo. Kakor banovina ne more in nima namena nobenemu hišnemu lastniku vzeti njegove hiše, prav tako tega ne more in nima namena storiti pri Stavbni zadrugi »Mirni dom«. Kdorkoli bo taka ali podobna vznemirljiva poročila razširjal, naj posledice pripiše sam sebi.

Opozorilo.

Sprememba stanovanja in natančnost napovedi imen!

Ker je v podpornem odseku vpisanih dosti članov oziroma članic s popolnoma enakimi imeni, ponovno prosimo, da v izogib neljubim nam pomotam vsak in vsaka pri plačevanju mesečnih prispevkov pove, če je med tem časom spremenil svoje stanovanje — svoje prejšnje in svoje sedanje stanovanje. Oni, ki plačujejo po poštnih položnicah naj to vpišejo kot opombo na drugi strani poštna položnice. Enako naj vsak točno napove svoje ime, ki sebi prihrani nepotrebne sitnosti, nam pa delo in stroške. Ni namreč vseeno, če se kdo piše na primer Sternad ali Strnad, Bergant ali Brgant itd. Prosimo torej ponovno natančnosti pri napovedi imen in stanovanj.

Nove knjige

Blagoslov s popolnim odpustkom za tretjerednike. (Vesoljna odveza.) V drobnem zvezku, ki se ga lahko vtakne v vsak molitvenik, je izšlo slovensko besedilo obreda vesoljne odveze za tretjerednike. Kjerkoli se v skupščinah daje javno s prižnice ali izpred oltarja vesoljna odveza, naj bi udje III. reda javno odgovarjali duhovniku ter javno molili tudi spoved. Na ta način bi sami sodelovali z duhovnikom pri tem lepem obredu ter gojili tako v sebi liturgičnega duha, katerega želi obuditi katoliška Cerkev v vseh svojih vernikih.

Dobi se pri frančiškanskem vratarju v Ljubljani, Marijin trg št. 4. Vsak izvod stane 50 par.

P. J. Walser O. S. B., Večna molitev pred Jezusom v Zakramentu ljubezni. Deseti natis. Ljubljana 1935. Založila Jugoslovanska knjigarna. Str. 624. Cena vez. Din 44.—.

Ta knjiga je doživela sedaj v slovenskem jeziku deseto izdajo, kar jo gotovo najbolj priporoča. Obsega trideset molitvenih ur za najrazličnejše namene, pravne in zadostilne molitve, križev pot, pripravo na smrt itd. Vse tiste plemenite duše, ki s svojo molitvijo skušajo zadostiti za žalitve zapuščenemu Bogu v tabernaklju, si bodo knjigo gotovo oskrbele. To ni samo vzoren molitvenik, ampak tudi izvrstno nabožno berilo. Posebno po evharističnem kongresu naj bi ta knjiga našla mnogo novih prijateljev. — Knjiga je tiskana s precej debelim tiskom, zato je cena v primeri s staro izdajo z debelim tiskom mnogo nižja.

Naš kruh. Evharistični govori. Izdal Evharistični krožek ljubljanskih akademikov. Založila Družba sv. Mohorja v Celju. Cena kart. Din 9.— (za neude Din 12.—).

Inteligentnemu laiku božjega kruha! Več notranjega življenja, več božje luči in moči! To je bilo geslo evharističnega tečaja na ljubljanski univerzi v letošnjem postu. Tečaj je bil priprava na kongres.

Da pa se globoke misli predavateljev nudijo širšemu krogu in ostanejo za vedno živi klic naši inteligenci, izidejo zdaj v knjigi. Profesor dr. Viktor Korošec piše o Evharistiji in akademiku, prof. dr. Lukman o dogmatičnem nauku, o zakramentu in daritvi sv. Rešnjega Telesa, urednik Franc Tersegla o Evharistiji in socialnem vprašanju, p. dr. Odilo Mekinda o pomenu evharistične molitve, p. Venceslav Vrtovec o Evharistiji in samovzgoji, dr. Basaj o Evharistiji in družini, dr. Krek o obhajilu izobraženca, prof. dr. Ehrlich o Evharistiji in misijonih, dr. Jože Pogačnik o Evharistiji in liturgiji.

V knjigi so izčrpno orisane verske in vobče duhovne potrebe današnje inteligence in dovolj je povedano o pravi poti k Bogu po Evharistiji. Knjigo priporočamo vsem laikom in duhovnikom. Te misli bodo slednji povsod lahko uporabljali v dušnem pastirstvu. Uvodno besedo je napisal ljubljanski škof dr. Rožman. Lojze Jože Žabkar pa je prispeval pesem evharističnemu Kralju. Naslovno stran je narisal akademik Kregar.

Bl. Peter Julij Eymard: Presveti zakrament. Premišljevanja o Gospodovi pričujočnosti v presvetem Rešnjem Telesu. Celje 1935. Založila Družba sv. Mohorja. Cena broš. Din 12.—, vez. z rdečo obrezo Din 18.—, z zlato obrezo Din 22.50.

Eymard je bil francoski duhovnik, ustanovitelj družbe najsv. zakramenta in začetnik zveze duhovnikov častivcev presv. Rešnjega Telesa (adoratorjev). Vse življenje je živel v tej nalogi: častiti Boga na oltarjih. Iz njegovih spisov in govorov so njegovi redovni sobratje izdali najlepše v

knjigi. Ta zvezek je posvečen razmišljanju Gospodove pričujočnosti v najsv. zakramentu. Doživel je v Franciji že petnajst izdaj! Tudi preveden je že v druge jezike. To niso premišljevanja, pisana pri pisalni mizi, ampak misli in navdihnjenja pred izpostavljenim Najsvetejšim v cerkvi. Zato se odlikujejo po izredni toploti in globini misli. In nekaj imajo, česar zlepa ne najdete v kaki knjigi o presv. Rešnjem Telesu: osebno življenje skritega Boga skušajo odkriti in nam ga staviti za zgled. Res, knjiga, ki je ne pozabiš! Velika zakladnica duhovnega življenja. Dober navod za čiščenje presv. zakramenta, opora vsem, ki častijo, pa si ne vedo mnogo pomagati in jim manjka snovi. Knjiga bo nudila duhovno hrano duhovnikom, redovnim osebam, izobraženemu laiku in preprostim dušam.

Dr. Andrej Gosar: Za nov družabni red. Sistem krščanskega socialnega aktivizma. Cilji in pota. Drugi snopič.

Drugi zvezek dr. Gosarjevega dela odlikuje poleg vseh vrlin prvega zvezka še izredna aktualnost in pestrost povsem konkretnih socialnih vprašanj in problemov, ki jih je avtor v tej knjigi sistematično predložil, razložil in pokazal pot do njihove rešitve. Medtem ko je prvi zvezek v celoti teoretičen ter so v njem glavni socialni problemi samo kratko nakažani, je avtor v drugem zvezku vsa najbolj aktualna vprašanja povsem konkretno obdelal, tako kakor nam jih postavlja vsakdanje življenje.

Drugi snopič nadaljuje najprej poglavje o pogojih obče blaginje, pri čemer govori o umski in moralni zrelosti ljudi, svobodi in enakopravnosti, o redu pravic in dolžnosti in o avtoriteti. Potem pa začneja Gosar najvažnejši in najbolj pričakovani del svoje knjige: o podružabljenju gospodarstva. Bavi se z vprašanjem svobode in vezanosti v gospodarstvu in njegovih vzrokih, s karteli, koncerni in trusti, delavskimi strokovnimi organizacijami in začneja že vprašanje narodnega gospodarstva in poti do njega. Knjiga bo zanimala vsakega, ki ima opraviti z gospodarskimi vprašanji.

Davorin Petančič: »Igra naše fare«. Ljubljana 1935. Založila založba Ljudskih iger.

»Igro naše fare« je izdala založba Ljudskih iger v znamenju Evharestičnega kongresa v Ljubljani v duhu njegovega dela in v iskreni želji, da bi ustregla sadovom, ki jih bo ta prekrasna manifestacija naše vernosti rodila za utrditev cerkvenega občestva med nami. Že lepa osnovna misel, da bi naj ta igra postala sveto opravilo vse fare in vseh stanov, ki prebivajo v fari, kakor so bili nekdanji misteriji, igro in založbo toplo priporoča.

Jon Svensson — Dr. Joža Lovrenčič: »Mesto ob morju«. Ljubljana 1935. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena vez. Din 55.—.

Z »Mestom ob morju« dobi slovenska mladina tretjo Svenssonovo knjigo. Že prva knjiga »Prigode malega Nonnija« je navdušila mlade bravece, ki se jim je islandski junaček tako prikupil, da so knjigo kar požirali in nestrpnost izpraševali in čakali kdaj bo izšla nova knjiga, ki bi jim pokazala Nonnija, kako je živel v tujini. V »Mestu ob morju« zopet srečamo simpatičnega dečka, kako se vživlja v velemesto, kjer doživi vsak dan kaj novega, kar prijetno pripoveduje, nazadnje pa mu napeto sledimo na drzni ekskurziji, ko tvega 30 km daleč na Švedsko. Da je ta izlet poln svojevrstnih deških pustolovščin, ni treba posebej omenjati. Mladini in odraslim bo ta knjiga nedvomno dobrodošla.

Sigrid Undset — Josip Prezelj: »Kristina, Lavransova hči. Kriz.« Ljubljana 1935. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena broš. Din 85.—, vez. Din 95.—.

S tretjim zvezkom je zgodovinski roman znane norveške pisateljice zaključen. S tem smo dobili eno najodličnejših sodobnih katoliških del iz svetovnega slovstva. Ta zgodovinski roman je opis življenja žene od rojstva do groba. Prvi del govori o njenem mladostnem svetu, o njenih starših in sorodnikih, njeni prvi ljubezni in mladostni strasti, o grehu in sokrivdi umora. V drugem jo vidimo kot poročeno ženo ter njene boje s samo seboj, z možem in očetom ter z vsem svetom, ki jo obsoja zaradi njenega deklškega greha. V tretji knjigi nam stopi pred oči izrazito Simon, njen svak, ki ji je bil določen nekoč za ženina, a ima sedaj njeno sestro za ženo. Zgodovinski roman je ustvarila pisateljica in vnesla vanj svoje boje s povojno duševnostjo. Na ta način je pisateljica dosegla svoj namen, podati borbo žene s samo seboj, boj z grehom in svobodo, njeno izčiščevanje in spokorjenje. Knjigo toplo priporočamo.

V zbirki »Knjižice« so izšli sledeči novi zvezki: »Zavednost«, »Tomaž More«, »Naša zgodovina«, »Čisti rod«, »Anica«, »Božji drobiž«.

Prvi dve knjižici sta namenjeni odraslim za duhovno probudo. Ostale štiri tvorijo zbirko za mladino. Ker so knjižice zelo lepe vsebine in tudi izredno poceni (vsaka stane le Din 1.—), zato jih vsem toplo priporočamo.

V molitev se priporoča

B. M. v neki bolezni. — A. T. se priporoča Materi božji, sv. Antonu Padovanskemu in Judi Tadeju za pomoč v bolezni.

Zahvala za molitev

B. M. se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Jožefu, sv. Frančišku in vsem božjim priprošnjikom za ozdravljenje od srčne in živčne bolezni in za vse uslišane prošnje.

Prošnja

Prisrčno zahvalo je izreklo pred kratkim predstojništvo cerkve sv. Jožefa v Studencih pri Mariboru za blage prispevke v svrhu popravila cerkve od znotraj. Toda, pridi, dragi čitatelj teh vrstic in poglej to cerkev tudi od zunaj in rekel boš: sv. Jožef, patron katoliške Cerkve pač zasluži, da se njegovo svetišče v Studencih tudi od zunaj popravi. Razdrapano je zidovje na mnogih krajih. Res, nujno potrebno je, da se popravi vsa zunanost cerkve. Nekdaj so Mariborčani in tudi iz okolice kaj radi romali k sv. Jožefu. Bomo mar sedaj pozabili nanj? Obiščite še sedaj to svetišče in pomagajte po svojih močeh, da se bo moglo isto popolnoma osnažiti in popraviti. Pomagajte oo. kapucinom in studenskim delavcem, da bodo mogli ocediti svojo cerkev. Delavstvo je revno in sami ne morejo. Za vsak najmanjši dar: Bog plačaj! Kdor more poslati kaj v denarju naj pošlje na naslov: Predstojništvo cerkve sv. Jožefa v Studencih pri Mariboru. —

P. Marko Fišer, kapucinski gvardijan.

Vsled stavke grafičnega delavstva izide ta številka skupno za avgust in september.